



6.2. Прилог 6.2: СИЛАБУСИ НАСТАВНОГ ПЛАНА И ПРОГРАМА



	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	АНАТОМИЈА				
	Ембриологија и развој фетуса				
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Укупан фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	1.	Анатомија 3 П + 3 В (90)	(105)	7
			Ембриологија 1 П (15)		
Наставници и сарадници:	др Зденка Кривокућа, редовни професор, Шеф катедре; др Горан Спасојевић, редовни професор; др Весна Гајанин, ванредни професор; др Златан Стојановић, доцент, др Игор Сладојевић, доцент; др Мирка Шаровић Вукајловић, асистент; др Весна Љубојевић, доцент;				

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Нема услова	Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета:	
Студент се упознаје са макроскопском грађом тијела човјека. Стицање знања о развоју свих ћелија, ткива и органа људског организма од оплођења до рођења. Стицање знања о основним поремећајима развоја органа и органских система	
Исходи учења (стечена знања):	
Стицање основних знања из систематске, топографске и примијењене клиничке анатомије као и из микроскопске грађе ткива и органа човјека која ће бити од користи у практичној настави из анатомије, а и као основа свих клиничких дисциплина. Познавање развића цијелокупног организма, те узрока и начина настанка развојних анормалија	
Компетенције:	
Оријентацију на пацијенту где се налазе органи потребни за евентуалне претраге. Познајући морфологију здравог органа утврде могуће патолошке промене на основу измене морфологије. Брзу оријентацију везану за жалбе пацијента које се односе на болове у у одређеном региону, односно адекватну оријентацију који би орган или органски системи могли бити захваћени болешћу на основу физикалног прегледа, инспекцијског, палпаторног и аускултаторног налаза. Добро тумачење снимака људског тела добијених на основу метода визуелизације, од стандардног рентгенског снимка, до приказа добијених савременим технологијама (компјутерска аксијална томографија, нукларна магнетна резонанца, ултрасонографија и друге)	
Садржај предмета:	

Увод у анатомију. Општа остеологија, скелет човјека. Општа артнологија, зглобови човјека. Општа миологија: мимични, мастикаторни и респираторни мишићи; највећи мишићи удова. Општа ангиологија: артерије, вене и капилари. Велики и мали крвоток. Срце. Срчана кеса. Аорта и њене гране. Магистрални судови: главе, горњих и доњих удова. Систем горње и доње шупље вене. Основи лимфотока. Органи за дисање: Горњи респираторни путеви. Грудна дупља: Средогруђе, Душник и главне душнице, Плућа, Плућна марамица Једњак. Тимус. Трбушна дупља: Желудац, дуоденум, јејунум, илеум, цекум, апендикс, колон и ректум. Јетра и жучни путеви. Панкреас. Слезина. Велики крвни судови трбуха. Ретроперитонеални простор: Бубрези и мокраћни путеви. Бубрежна ложа. Грађа бубрега (макроскопска и микроскопска). Мокраћна бешика. Надбубрежна жлијезда. Мала карлица: Мушки полни органи Женски полни органи. Централни нервни систем: Подјела нервне система. Кичмена мождина, ромбасти мозак, средњи мозак и међумозак. Хипофиза и епифиза. Велики мозак Проводни путеви. Можданице и међуможданични простори, ликвор церебрални (стварање и евакуација). Основни крвни судови мозга. Периферни нервни систем: Мождани живци, Спинални живци. Аутономни нервни систем: Симпатички и парасимпатички. Велики аутономни сплетови (срчани, плућни, целијачни и карлични). Анатомија чула вида, слуха и равнотеже. Ендокрини систем. Рецепторни систем. Анатомија коже Дефиниција, подјела, најважнији називи и грађа.

Општа ембриологија. Основне карактеристике развоја. Конгениталне аномалије. Структура сперматозоида. Јајна ћелија. Оваријални и менструални циклус. Оплођење. Преембрионални период развоја. Ембрионални период развоја. Макроскопске особине плода у фетусном периоду. Екстраембрионалне структуре. Развој ткива – Хистогенеза. Развој органа – органогенеза I. Развој органа – органогенеза II. Развој органа – органогенеза III.

Методe наставе и савладавање градива:

Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, семинара, колоквија, консултација и самосталног рада студента.

Литература:

1. Кривокућа, З., Бућма, Т., Спасојевић, Г. и Гајанин, В. (2008). *Анатомија човјека за студенте Студија здравствене његе*. Рефина ЕУ, ПДФ, ЦИБИД
2. Николић И. и сар. Ембриологија човека. Београд: Дата статус, 2010

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	4	Усмени / Писмени	50	100
Колоквиј (и)	30			
Семинарски рад	16			

Посебна назнака за предмет:

Потребно познавање латинског језика

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Зденка Кривокућа, редовни професор
др Весна Љубојевић, доцент

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	УВОД У ЗДРАВСТВЕНУ ЊЕГУ			
	Бабишка њега, процес здравствене његе и документација, дијагностичко тераписке процедуре			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	1.	3 П + 4 КЛВ (105) + 40 СП	9
Наставници и сарадници:	др Снежана Петровић-Тепић, доцент, одговорни наставник; др Јелица Предојевић-Самарцић, редовни професор; др Гордана Букара-Радујковић, доцент; Душка Јовић, ма, виши асистент; Дарија Кнежевић, ма, виши асистент; Александра Бабић, стручни сарадник; Сандра Радетић, стручни сарадник.			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Нема услова	Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета:	
Упознавање студената о основним појмовима у медицини и здравствениј њези, појмом развоја сестринства, начелима здравствене његе и савременог сестринства и базичним вјештинама у сестринској пракси.	
Исходи учења (стечена знања):	
Након одслушаног колегија и положеног испита студент ће бити оспособљен да: спроводи и планира здравствену његу уз употребу адекватне терминологије и међународне класификације из области бабиштва; примјени и води документацију здравствене/бабишке његе; процјени виталне параметре; зна путеве уношења лијека у организам.	
Компетенције:	
Теоријско и клиничко оспособљавање из области бабишке његе.	
Садржај предмета:	
Основни појмови у здравственој/бабишкој њези. Дефиниција здравствене/бабишке његе. Сестринство/Бабиштво као наука. Принципи и методе његе. Врсте здравствене његе. Процес здравствене његе. Документација здравствене његе. Систем организације пружања здравствене његе и тимски рад. Бабишке функције и компетенције. Образовање и стручно усавршавање бабица. Дијагностичке и тераписке процедуре. Здравствена њега у примарној здравственој заштити. Здравствена њега у ванредним условима.	
Методе наставе и савладавање градива:	
Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, семинара, колоквија, консултација и самосталног рада студента. Вјежбе ће се изводити у симулацијском центру и Клиници за гинекологију и акушерство. Стручна пракса (СП) ће се одвијати током школске године на Клиници за гинекологију и акушерство.	
Литература:	

1. Тијанић, М., Ђурановић, Д., Рудић, Р. и Миловић, Љ. (2010). *Здравствена нега и савремено сестринство*. Београд: Научна КМД.
2. *Сестринске процедуре* (2010). Датастатус, Београд.
3. Галић Д. и сар. *Стандардне оперативне процедуре у примарној здравственој заштити*. Сарајево, 2017.
4. Кулић, Љ. (2011). *Здравствена нега 1 и 2*. Београд.
5. Петровић-Тепић, С., Предојевић-Самарцић, Ј., Букара-Радујовић, Г. - *Наставни текстови*.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Усмени / Писмени	50	100
Колоквиј	25			
Семинарски рад	20			

Посебна назнака за предмет:

У оквиру овог предмета студент ће обавити СП у укупном трајању од 40 часова (5 дана). Студент је дужан донијети на увид потписану евиденцију о обављеној СП.

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Снежана Петровић-Тепић, доцент и Душка Јовић, виши асистент

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	КОМУНИКАЦИЈА У ЗДРАВСТВЕНОЈ ЊЕЗИ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	1.	1 П + 1 КБВ + 2 КЛВ (60) + 40 СП	7
Наставници и сарадници:	др Јања Бојанић, ванредни професор; др Гордана Тешановић, редовни професор; Душка Јовић, ма, виши асистент; Дарија Кнежевић, ма, виши асистент; Јелена Лаганин-Добровољски, стручни сарадник; Иванка Радуљ, стручни сарадник; Александра Бабић, стручни сарадник; Сандра Радетић, стручни сарадник			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Нема услова	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Упознати студенте са основним начелима, врстама и облицима комуникације у здравству и оспособљавање за ефектну и ефикасну комуникацију са пацијентима и члановима њихових породица.

Исходи учења (стечена знања):
Након одслушаног колегија и положеног испита студент ће бити оспособљен да: дефинише комуникацију, објасни појам, врсте, циљеве и начела комуникације; препозна и демонстрира основне невербалне и паравербалне поруке; покаже вјештине успостављања емпатије; прилагоди комуникацију и протумачи специфичности комуникације са особама ограничених комуникацијских способности, дјецом, адолесцентима и старијим особама; користи исправну технику комуникације са инвалидним особама, ментално обољелим и тешким болесником; припреми и изведе презентацију на задану тему из подручја сестринства; идентификује и бира примјерен стил вођења у тиму.

Компетенције:
Стицање комуникацијских вјештина (теоријско и клиничко оспособљавање)

Садржај предмета:
Увод у комуникацију: дефиниција и појам комуникације, врсте, циљеви и начела комуникације. Вербална комуникација. Невербална комуникација. Емпатија и значај емпатије у комуникацији са пацијентом и његовом породицом. Култура комуникације. Баријере у комуникацији. Специфичности комуникације у здравству (особе ограничених комуникацијских способности). Комуникација са посебно осјетљивим групама (труднице, породиље, дјеца, адолесценти и стари). Презентацијске вјештине. Комуникација у тиму и стилови вођења. Комуникација у заједници. Комуникација у кризним ситуацијама. Етички аспекти комуникације.

Методе наставе и савладавање градива:
Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, колоквија, консултација и самосталног рада студента. Вјежбе ће се изводити у Кабинету клиничких вјештина, Дому здравља (ДЗ) и Клиници за гинекологију и акушерство УКЦ РС. Стручна пракса (СП) ће се одвијати током школске године на Клиници за гинекологију и акушерство УКЦ РС.

Литература:

1. Кекуш Д. (2010). *Комуникација у професионалној пракси здравствених радника*. Београд.
2. Еиде, Х. и Еиде, Т. (2005). *Комуникација сестра – пацијент*. Београд: Удружење медицинских сестара и техничара Србије.
3. Скрипта – *Вјештина комуницирања у здравству* (2010). Бања Лука.
4. Пувачић, З. и сар. *Протокол комуникације о јавном здрављу дјеце*. Уницеф.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Усмени / Писмени	50	100
Колоквији	40			
Семинарски рад	5			

Посебна назнака за предмет:

У оквиру овог предмета студент ће обавити СП у укупном трајању од 40 часова (5 дана). Студент је дужан донијети на увид потписану евиденцију о обављеној СП.

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Јања Бојанић, ванредни професор и Душка Јовић, виши асистент

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВА	

Назив предмета	РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЉЕ И ЕТИКА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	1.	2 П + 0 В + 0 С (30)	2
Наставници и сарадници:	др Горан Стојановић, доцент			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Нема услова	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:

Циљ овога предмета у теоријском смислу огледа се прије свега у томе да се студент упозна са основним појмовима етике, рецентним теоријама нормативне етике и њене примјене на медицинску праксу. Посебан акцената ставља се на историјски развој медицинске етике и на класичне моралне проблеме наметнуте рапидним научно-технолошким развојем.

Исходи учења (стечена знања):

Након што је положи овај предмет, студент ће бити у стању да разумије темељне појмове етике, схватиће како медицинска етика објашњава и нормира морално људско дјелање у медицинској пракси. Студент ће бити упознат са основним проблемима медицинске етике, те њеним главним кодексима и декларацијама.

Компетенције:

Познавање нарави и етике струке.

Садржај предмета:

Изучавање се основни психо-социолошки чиниоци моралног феномена, историјски развој репродуктивне етике и појава савремене биоетике. Посебна пажња посветиће се проблемима репродуктивне етике у здравственој њези, односу здравственог радника према пацијенту, кодексима и декларацијама, те правно-етичким проблемима у области репродуктивног здравља.

Методе наставе и савладавање градива:

Професор теоријски дио градива изводи фронталном наставом, док се интерактивни дио наставе обавља кроз симулацију и рјешавање конкретних примјера из медицинске праксе, те дебатована о контроверзним етичким питањима. Провјера знања студента обавља се континуирано кроз писмене предиспитне обавезе и усмени завршни дио испита чиме се формира закључна оцјена.

Литература:

1. Марић, Јован. *Медицинска етика* (XIV издање), Београд: Центар за издавачку дјелатност Ферилалног савеза Србије, 2005.
2. Шегота, Иван. *Етика сестринства* (II издање), Ријека: Медицински факултет, 1997.
3. Рупчић, Дарија. *Статус људског ембрија под видом биоетичког плуриперспективизма*, Загреб: Пергамена, 2013.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	10	Усмени испит	50	100
Колоквијум 1	20			
Колоквијум 2	20			
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Горан Стојановић, доцент				

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	ОСНОВИ БИОФИЗИКЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	1.	1 П + 0 В (15)	1
Наставници и сарадници:	Академик Драгољуб Мирјанић, редовни професор			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Нема услова	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Основни циљ предмета Биофизика је изучавање основних физичких величина и закона у биофизици који су неопходни за успјешно праћење других предмета као и за развијање одређене креативности.

Исходи учења (стечена знања):
Студент ће бити оспособљен да уочава, формулише и рјешава проблеме из области биомеханике, биоелектромагнетизма, оптике, основа атомске и нуклеарне физике како за потребе студија здравствене његе тако и за потребе биомедицине.

Компетенције:
Упознавање са основама биофизике.

Садржај предмета:
Увод и значај биофизике у здравственој њези. Биомеханика, молекулска физика и термофизика (размјена топлоте биосистема са околином, транспорт честица), биоелектромагнетизам, оптика, основе атомске и нуклеарне физике (рендгенско зрачење, молекулски спектри, природна и вјештачка радиоактивност, јонизујуће зрачење).

Методе наставе и савладавање градива:
Настава се изводи у облику предавања, колоквија, консултација и самосталног рада студента.

Литература:
1. Шетрајчић, Ј. и Мирјанић, Д. (2012). <i>Биофизичке основе технике и медицине</i> . Бања Лука: АНУРС.
2. Раковић, Д. (2008). <i>Биофизика</i> . Београд.
3. Јанић, И., Мирјанић, Д. и Шетрајчић, Ј. (1993). <i>Општа физика и биофизика</i> . Бања Лука.

Облици провјере знања и оцјењивање:				
Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	4	Усмени / Писмени	50	100
Колоквији	46			
Семинарски рад				

Посебна назнака за предмет:
Име и презиме наставника који је припремио податке: Академик Драгољуб Мирјанић, редовни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВА	

Назив предмета	ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	1.	2 П + 1 В (45)	3
Наставници и сарадници:	Јелена Пажин, ма, предавач; мр. Сања Маглов, стр. сар.			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Нема услова	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Циљеви изучавања предмета обухватају приступ на енглеском језику специфичним областима, са освртом на болести, лијечење или третирање болесника. Курс је намијењен медицинским професионалцима и онима који желе да побољшају своју комуникацију на енглеском језику у радном окружењу. Медицинска терминологија посебно је намијењена медицинским радницима који ће кроз читање, слушање и писање побољшати свој професионални енглески језик.

Исходи учења (стечена знања):
Савладавањем поменуте литературе студент ће моћи да идентификује медицинске термине на енглеском, енглеске називе за болести и лијечење. Сва усвојена знања помоћиће му да лакше комуницира у страном болничком окружењу, те да се користи енглеском медицинском терминологијом. Нагласак је на практичним ситуацијама са којима су сваки дан суочени, само што се сада приступ одређеном проблему или болести врши на страном језику.

Компетенције:
Комуникација и тимски рад (стицање комуникацијских вјештина)

Садржај предмета:
1. The hospital team. 2. In and around the hospital. 3. Hospital admissions. 4. Accidents and emergencies. 5. Pain. 6. Symptoms. 7. Caring for the elderly. 8. Nutrition and obesity. 9. Blood. 10. Death and dying. 11. Hygiene. 12. Mental health nursing. 13. Monitoring the patient. 14. Medication. 15. Alternative treatments.

Методе наставе и савладавање градива:
Настава се изводи у облику предавања, вјежби, колоквијума, консултација и самосталног рада студента.

Литература:
1. Grice, T., Oxford English for Careers: <i>Nursing 1</i> , Oxford University Press; 2. Evans, V. and Salcido K., Career Paths: <i>Nursing</i> , Express Publishing; 3. Allum, V. and McGarr, P., Cambridge <i>English for Nursing 1,2</i> , Cambridge University Press;

Облици провјере знања и оцјењивање:				
Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	4	Усмени / Писмени	50	100
Колоквији	46			

Посебна назнака за предмет:			
Име и презиме наставника који је припремио податке: Јелена Пажин, ма, предавач			

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	ФИЗИОЛОГИЈА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	2.	3 П + 2 КБВ (75)	6
Наставници и сарадници:	др Амела Матавуљ, редовни професор, Шеф катедре; др Звездана Рајковача, редовни професор; др Ненад Понорац, ванредни професор; др Пеђа Ковачевић, ванредни професор; мр Зорислава Загорац, виши асистент; мр Желимир Ерић, виши асистент; ма Тања Шобот, виши асистент			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Нема услова	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Усвајање знања о нормалној функцији организма човјека, како цијелог организма тако и појединих органа и ткива са нагласком на регулационим механизмима за одржавање хомеостазе. Појединачне функције настоје се притом објаснити на молекуларном нивоу те на нивоу организма као цјелине. Оспособљавање да се стеченим знањем о основним животним функцијама омогући лакше савладавање клиничких предмета.

Исходи учења (стечена знања):
Након одслушаног колегија и положеног испита студент ће бити оспособљен да: разумије физиолошке процесе у организму на различитим нивоима (молекула – ћелија – ткива – органа - цијелог организма); опише како су физиолошки процеси повезани са здрављем људи; примијени стечена знања у процјени стања болесника; критички анализира модерну литературу из физиологије посебно ону која се односи на примјену физиолошких принципа у клиничкој пракси.

Компетенције:
Теоријско оспособљавање

Садржај предмета:
Хомеостаза. Хематологија. Имунологија. Ћелијска мембрана. Мишићи. Срце. Циркулација. Тјелесне течности, бубрези. Респираторни систем. Гастроинтестинални систем. Метаболизам и терморегулација. Нервни систем (сензорне функције, специјална чула, моторне функције, интегративна неурофизиологија). Ендокрини систем.

Методе наставе и савладавање градива:
Предавања, вјежбе, практични колоквији (2), теоријски колоквији (2), завршни испит: практични и усмени (за излазак на усмени завршни испит услов је положен практични испит), консултације и самостални рад студента.

Литература:

1. Guyton, A.C. and Hall, J.E. (2008). *Медицинска физиологија*. 11. издање - превод. Београд: Савремена администрација - Одабрана поглавља!
2. Љуца, Ф., Нухбеговић, С., Матавуљ, А., Рајковача, З., Понорац, Н., Ристић, С. и Ковачевић, П. (2011). *Физиологија човјека*. Тузла, Бањалука, Фоча: Темпус.
3. Дреџун, М., Матавуљ, А., Којић, З., Рајковач, З., Ковачевић, П., Понорац, Н., Ристић, С., Благојевић, Л., Кунарац, М., Старовић-Бајчетић, С. и Шћекић, Ј. (2010). *Практикум из физиологије*. Фоча.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	4	Практични и Усмени	50	100
Практични колоквији (2)	10			
Теоријски колоквији (2)	36			

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Амела Матавуљ, редовни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	БИОХЕМИЈА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	2.	3 П + 2 В (75)	6
Наставници и сарадници:	Др Боса Мирјанић-Азарић, доцент; Дарија Комјеновић, стручни сарадник			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Нема услова	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Циљ предмета је стицање базичних знања из опште биохемије: познавање биохемизма и биомеханизма у организму, упознавања карактеристика анаболичких и катаболичких процеса у организму, значај интермедијарног метаболизма, путеви ћелијске сигнализације хормонима и другим сигналним молекулима, структуре нуклеинских киселина, састав тјелесних течности, биохемијска функција ткива и органа. Оспособљавање студената да теоријски и практично овладају основама лабораторијске дијагностике.

Исходи учења (стечена знања):
Да студент након положеног испита зна која су једињења битни структурни дијелови хуманог организма, каква им је структура, особине, да зна који су основни метаболички процеси угљених хидрата, липида и протеина. Студент треба да познаје и остале састојке организма који нису извор енергије, али учествују у регулацији метаболичких процеса. Студент треба да познаје и везу између промјене концентрације неке супстанце или промјене активности неког ензима у тјелесним течностима што је последица неке болести.

Компетенције:
Теоријско оспособљавање.

Садржај предмета:
Аминокиселине и протеини. Угљени хидрати. Липиди. Баланс воде и електролита. Ацидобазна регулација. Нуклеотиди. Хемоглобин. Крв. Урин и остале тјелесне течности. Ензими. Пируват дехидрогеназни комплекс. Еикосаноиди. Цитокини. Витамини. Олигоелементи. Хормони. Туморски маркери. Функција јетре и бубрега.

Методе наставе и савладавање градива:
Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, колоквија, консултација и самосталног рада студента. Метода усменог излагања (монолошка и дијалогска), метода демонстрирања, текстуална метода и лабораторијска метода.

Литература:
1. Саничанин, Ж. (2014). <i>Биохемија</i> . Бања Лука: Медицински факултет.
2. Николић, Ј. (2012). <i>Медицинска биохемија</i> . Бања Лука: Медицински факултет.
3. Саничанин, Ж. и сар. (2015). <i>Практикум из хемије и медицинске биохемије</i> . Бања Лука: Медицински факултет.

Облици провјере знања и оцјењивање:
--

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Писмени	25	100
Колоквиј	20	Усмени	25	
Тестови	25			
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Боса Мирјанић-Азарић, доцент				

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	ОСНОВИ БАКТЕРИОЛОГИЈЕ, ВИРУСОЛОГИЈЕ И ПАЗИТОЛОГИЈЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезан	2.	2 П + 3 КБВ (75)	6
Наставници и сарадници:	Др Мирослав Петковић, редовни професор; др Маја Травар, доцент; др Александра Шмитран, доцент; др Вишња Мрђен, стручни сарадник			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Нема услова	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Упознавање улоге и значаја микробиологије и паразитологије у дијагностици заразних болести

Исходи учења (стечена знања):
Након одслушане наставе и вежби и положеног испита студент ће моћи да: наведе најчешће патогене микроорганизме и најчешће инфекције које они изазивају и микроорганизме који чине физиолошку микрофлору човека; опише имунолошки одговор на различите врсте узročника; разликује дијагностичке поступке у бактериологији, вирусологији и паразитологији; да препозна и наведе врсте узорака за поједина микробиолошка испитивања, начин узимања, чувања и слања; опише основне мере контроле и превенције инфективних болести и поступке стерилизације и дезинфекције.

Компетенције:
Теоријско оспособљавање студената за рад у пракси.

Садржај предмета:
Општа бактериологија. Специјална бактериологија. Медицинска микологија. Медицинска протозоологија. Медицинска хелминтологија. Општа вирусологија. Специјална вирусологија

Методе наставе и савладавање градива:
Настава се изводи у облику предавања (студенти су обавезни присуствовати предавањима и у њима активно учествовати кроз унапред припремљену дискусију на задану тему), интерактивних вежби, семинара, колоквија, консултација и самосталног рада студента.

Литература:
1. Швабић-Влаховић, М. и сар. (2008). <i>Медицинска бактериологија</i> . Београд.
2. Јовановић, Т. и Марковић, Јб. (2008). <i>Вирусологија</i> . Београд.
3. Арсић, А.В. (2012). <i>Медицинска микологија и паразитологија</i> . Београд.

Облици провјере знања и оцјењивање:				
Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Усмени / Писмени	50	
Колоквији	30			
Семинарски рад	15			

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Мирослав Петковић, редовни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
Студијски програм:	БАБИШТВО		

Назив предмета	ЈАВНО ЗДРАВЉЕ			
	Епидемиологија; превенција и контрола инфекција			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	2.	2 П + 2 КЛВ (60)	4
Наставници и сарадници:	др Јања Бојанић, ванредни професор; мр Јела Аћимовић, виши асистент			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Упознавање студената са појмовима из области јавног здравља те усвајање актуелних теоријских знања и практичних вјештина и оспособљавање да се стечена знања примијене у професионалном и научноистраживачком раду.

Исходи учења (стечена знања):
Након одслушаног колегија студент ће бити оспособљен: израчунати и интерпретирати мјере учесталости болести у популацији; анализирати дизајн епидемиолошких студија и различитих приступа превенцији; разумијети значај епидемиолошког приступа у изучавању етиологије болести, превенцији и сузбијању поремећаја здравља; идентификовати и описати епидемије заразних болести у заједници, истражити узроке, груписати и разликовати према путевима ширења заразних болести и проводити одговарајуће противепидемијске и превентивне мјере, планирати, проводити и евалуирати провођење превентивних и противепидемијских мјера за сузбијање заразних болести, и вршити промоцију здравља.

Компетенције:
Теоријско и клиничко оспособљавање.

Садржај предмета:
Мјерење учесталости болести у популацији. Приказ најзначајнијих карактеристика епидемиолошких метода. Епидемиолошки модели и концепти болести. Епидемиолошки надзор, скрининг и превенција поремећаја здравља. Истраживање епидемије. Пuteви преношења заразних болести и мјере сузбијања. Елиминација и ерадикација заразних болести. Активна и пасивна имунизација. Значај учесталост епидемиолошке карактеристике и контрола болничких инфекција. Епидемиологија масовних незаразних болести, фактори ризика, промоција здравља и превенција болести.

Методe наставе и савладавање градива:
Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вежби, колоквија, семинарски радова, консултација и самосталног рада студента

Литература:
1. Јанковић, С., Мијовић, Б., Бојанић, Ј. и Јандрић, Љ. (2014). <i>Епидемиологија</i> . 2. издање. Бања Лука и Фоча: Медицински факултет.
2. Јанковић, С., Мијовић, Б., Бојанић, Ј., Јандрић, Љ. и Максимовић, Н. (2014). <i>Практикум</i> . У: Јанковић, С (стр. 127-197). Епидемиологија. 2. издање. Бања Лука и Фоча: Медицински факултет

Облици провјере знања и оцјењивање:				
Предиспитне обавезе		Испит		Укупно
Активност у току наставе	5	Писмени тест	50 (за пролаз 26)	100
Колоквијуми	40			
Семинарски рад	5			
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Јања Бојанић, ванредни професор				

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	ХИГИЈЕНА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	2.	1 П + 2 КБВ (45)	4
Наставници и сарадници:	др Драгана Стојисављевић, доцент; др Весна Рудић Грујић, доцент; мр Милкица Грабеж, виши асистент; мр Љиљана Станивук, виши асистент.			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Нема	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Циљ је да студент научи како животно окружење утиче на здравље, као и који су чиниоци у животној средини који делују позитивно, а који негативно на људски организам.

Исходи учења (стечена знања):
Студент стиче знање о чиниоцима животне средине, њиховом утицају на здравље и болест, сагледава могућност превентивног деловања штетних агенаса, као и могућност јачања протективног деловања околине на здравље људи.

Компетенције:
(погледати прилог Компетенције).

Садржај предмета:
Увод у медицинску екологију. Електромагнетна зрачења и њихов утицај на здравље. Ваздух и клима као фактори здравља и болести. Вода и здравље. Бука у животној средини и здравље. Основи екотоксикологије и канцерогене материје у животној средини. Диспозиција отпадних материја и здравље. Санитарна хигијена. Школска хигијена. Хигијена у катастрофама.

Методе наставе и савладавање градива:
Настава се изводи у облику предавања, вјежби, семинара, консултација и самосталног рада студента

Литература:
1. Јорга, Ј. (2013). <i>Хигијена</i> . Београд: Медицински факултет.
2. Васиљевић, Н. (2015). <i>Практикум из хигијене са медицинском екологијом</i> . Београд: Медицински факултет

Облици провјере знања и оцјењивање:
--

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	4	Усмени / Писмени	50	100
Практични	26			
Семинарски рад	20			

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Нађа Васиљевић, редовни професор
--

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВА	

Назив предмета	ОСНОВЕ ХУМАНЕ ГЕНЕТИКЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	Обавезни	2.	2 П + 0 В + 1 С (45)	4
Наставници и сарадници:	др Стојко Видовић, редовни професор			
Условљеност другим предметима:				Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.				Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета:				
Студенте упознати са структуром и улогом генетичког материјала (хромозоми, нуклеинске киселине) у законитостима наслеђивања особина код човјека, у сврху боњег разумијевања нових дијагностичких метода за генетичке поремећаје.				
Исходи учења (стечена знања):				
Стечена знања студент ће моћи да користи у изучавању других медицинских дисциплина током студија. По завршетку студија стечена знања ће користити за процјену начина комуникације са пацијентима, који имају идентификован одређени генетички поремећај, и предложити одговарајућу здравствену његу у циљу бољег разумијевања потреба за такве осјетљиве пацијенте.				
Компетенције:				
Стицање знања о основама генетике.				
Садржај предмета:				
Генетичке основе репродукције. Структура и организација наслеђне основе. Функција наслеђне основе. Генетичке мутације. Мутагени фактори. Механизми поправке ДНК. Нумеричке аберације хромозома. Структурне аберације хромозома. Типови наслеђивања, Менделова правила наслеђивања. Моногенско и полигенско наслеђивање, везани гени. Генетичка основа детерминације пола код човјека. Основе имуногенетике. Основе онкогенетике. Генетичко савјетовање/консултовање.				
Методе наставе и савладавање градива:				
Настава се изводи у облику предавања, семинара, колоквија, консултација и самосталног рада студента.				
Литература:				
1. Диклић, В., Косановић, М., Дукић, С. и Николиш, Ј. (2007). <i>Биологија са хуманом генетиком</i> . Београд: Медицински факултет.				
2. Кулић, М., Станимировић, З., Ђелић, Н. и Новаковић, М. (2010). <i>Хумана генетика</i> . Сарајево: Универзитет у Источном.				
3. Сох, М. Т & Sinclair, Ј. (2000). <i>Молекуларна биологија у медицини</i> . Загреб: Медицинска наклада.				
Облици провјере знања и оцјењивање:				
Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Усмени / Писмени	50	100
Колоквиј	30			
Семинарски рад	15			

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Стојко Видовић, редовни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	ПАТОЛОГИЈА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	3.	2 П + 2 КБВ (60)	4
Наставници и сарадници:	др Радослав Гајанин, редовни професор, Шеф катедре; др Љиљана Латинић, ванредни професор; др Славиша Ђуричић, доцент; др Александра Салапура, доцент; мр Божана Бабић, виши асистент; Илија Барош, асистент; Светлана Томашевић-Павловић, стручни сарадник; Горан Чампара, стручни сарадник			
Условљеност другим предметима:				Облик условљености
Положена анатомија.				Према правилима студирања на И циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета:				
Циљ предмета је да упозна студенте са основама болести човјека. Студенти ће се упознати са основним болестима у свим органима. Током изучавања предмета студенти ће спознати етиологију, механизме настанка болести, еволуцију, исход као и морфолошке промјене које се дешавају у органу, односно ћелијама и субцелуларним структурама.				
Исходи учења (стечена знања):				
Студент ће знати основне болести које се појављују у хуманој популацији. Моћи ће да објасни на који начин долази до настанка болести, који су етиолошки фактори болести, како изгледа болесник, орган, ћелије код човјека који је болестан. У практичном дијелу студент ће бити оспособљен да на основу промјена које се уочавају макроскопски (посматрањем) и микроскопским прегледом идентификује болест.				
Компетенције:				
Теоријско оспособљавање студената.				
Садржај предмета:				
Болести и узроци болести. Поремећаји циркулације. Адаптација, акумулација и регенерација. Запаљење. Општа патологија тумора. Патологија кардиоваскуларног система. Патологија респираторног система. Патологија гастроинтестиналног система. Патологија јетре и билијарног система. Патологија ендокриног система. Патологија дојке и женског гениталног система. Патологија бубрега, мокраћних путева и мушког гениталног система. Патологија лимфног и хематопоетског система. Патологија коже, костију и зглобова. Патологија централног нервног система.				
Методе наставе и савладавање градива:				
Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби (макроскопске вјежбе, обдукције, хистолошке вјежбе), семинара, колоквија, консултација и самосталног рада студента.				
Литература:				
1. Гајанин, Р., Татић, В. и Будаков, П. (2010). <i>Патологија за студенте здравствене неге</i> . 1. издање. Бања Лука: БЛЦ графички атеље за графички дизајн и дигиталну штампу. 2. Гајанин, Р. и Клем, И. (2004). <i>Приручник за патохистолошке вјежбе за студенте медицине и стоматологије</i> . 1. издање. Бањалука: Д*С.				
Облици провјере знања и оцјењивање:				

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Усмени / Писмени	45	100
Колоквији	30			
Семинарски рад	10			
Активности у практичној настави	10			
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Радослав Гајанин, редовни професор				

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВА	

Назив предмета	ФАРМАКОЛОГИЈА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	3.	2 П + 1 В (45)	3
Наставници и сарадници:	др Свјетлана Стоисављевић- Шатара, редовни професор, Шеф катедре; др Ранко Шкрбић, редовни професор; др Лана Нежић, доцент; др сц Наташа Стојаковић, виши асистент; мр пх Ана Голић-Јелић, асистент			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Упознавање студента са општим начелима дјеловања лијекова (фармакодинамика), судбини лијека у организму (фармакокинетика), терапијским и нежељеним дејствима лијекова, начину примјене, индикацијама и контраиндикацијама, те интеракцијама појединих група лијекова.

Исходи учења (стечена знања):
Након одслушане наставе и положеног испита студент ће бити оспособљен: дефинисати основе фармакологије уз основне физичко-хемијске особине лијекова; разумјети опште принципе фармакокинетике и фармакодинамике; дефинисати факторе који утичу на дјелотворност лијека; препознати нежељена дејства лијекова, интеракције лијекова те основне принципе прилагођавања дозе лијекова појединим групама болесника (дјеца, старији болесници, коморбидитет); утицај неких физиолошких стања попут трудноће и лактације на ефикасност и могућа нежељена дејства лијекова; препознати симптоме и знакове алергијских реакција и анафилаксије те начин лијечења; објаснити подјелу, механизам дјеловања и специфичност дјеловања појединих група лијекова; начин апликације различитих облика лијекова.

Компетенције:
Теоријско оспособљавање студената.

Садржај предмета:
Општа фармакологија (основе фармакокинетике и фармакодинамике). Фармакологија централног и вегетативног нервног система. Фармакологија кардиоваскуларног система и крви. Фармакологија респираторног, гастроинтестиналног и генитоуринарног система. Фармакологија ендокриног система. Имунофармакологија (имуносупресиви и имуностимуланси). Антиинфективни лијекови и цитостатици. Принципи токсикологије.

Методе наставе и савладавање градива:
Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, колоквија, консултација и самосталног рада студента.

Литература:
1. Самојлик И, Миков М. (2016) <i>Фармакологија са токсикологијом</i> . Медицински факултет Нови Сад.

Облици провјере знања и оцјењивање:		
Предиспитне обавезе	Завршни испит	Укупно бодова

Присуство настави	4	Усмени / Писмени	50	100
Колоквији	46			
Семинарски рад				
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Свјетлана Стоисављевић-Шатара, редовни професор				

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВА	

Назив предмета	ПАТОФИЗИОЛОГИЈА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	3.	2 П + 1 КБВ (45)	3
Наставници и сарадници:	др Нела Рашета, редовни професор; др Дарко Голић, ванредни професор; мр Милорад Вујнић, доцент; мр Алма Пртина, виши асистент; мр Татјана Миливојац, виши асистент			

Условљеност другим предметима:		Облик условљености
Услов за пријаву, извођење наставе те полагање испита је положен испит из физиологије.		Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета:		
Циљ наставе из патофизиологије је да студент савлада етиолошке факторе, факторе ризика и механизме настанка патолошких поремећаја у организму човјека, те да стекне потребна знања и вјештине у примјени метода функционалних испитивања поремећаја метаболизма и органских система, као и припреми пацијената за функционална испитивања.		
Исходи учења (стечена знања):		
Студент ће моћи да идентификује етиолошке факторе и факторе ризика за настанак патолошких поремећаја у организму, те да познаје, опише и разумије методе функционалних испитивања поремећаја метаболизма и органских система , као и принципе припреме пацијента за функционална испитивања.		
Компетенције:		
Теоријско оспособљавање студената.		
Садржај предмета:		
Увод у патофизиологију. Механизми одбране организма. Насљедни чиниоци болести. Поремећаји метаболизма бјеланчевина, поремећаји метаболизма угљених хидрата, липида и витамина. Поремећаји воде и електролита, поремећаји ацидобазане равнотеже. Физички и хемијски етиолошки фактори малигна неоплазија, поремећаји имуног система. Поремећаји нервне и хуморалне регулације. Патофизиологија кардиоваскуларног система. Патофизиологија респираторног система. Патофизиологија дигестивног система и поремећаји функције јетре. Патофизиологија нервног система. Патофизиологија крви и хематопоезних органа, поремећаји хемостазе. Поремећаји бубрежно-мокраћног система. Поремећаји локомоторног система.		
Методе наставе и савладавање градива:		
Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, семинара, колоквија, консултација и самосталног рада студента.		
Литература:		
1. Калушевић М. и сар. <i>Патолошка физиологија</i> . Медицински факултет Бања Лука, 2002. 2. Дујмовић Ф., Стошић З., Ђерић М. <i>Практикум из патолошке физиологије</i> . Медицински факултет Нови Сад, 2012.		
Облици провјере знања и оцјењивање:		
Предиспитне обавезе	Завршни испит	Укупно бодова

Присуство настави	4	Практични	20	100
Колоквији	40	Писмени-тест	30	
Семинарски радови	6			
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Нела Рашета, редовни професор				

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
Студијски програм:	БАБИШТВО		

Назив предмета	ОСНОВИ ТРАНСФУЗИОЛОГИЈЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	3.	2 П + 1 КЛВ (45)	3
Наставници и сарадници:	др Дарко Голић, ванредни професор			

Условљеност другим предметима:		Облик условљености		
Положени испити из претходне године студија.		Према правилима студирања на I циклусу студија.		
Циљеви изучавања предмета:				
Упознати студенте са општим појмовима трансфузиологије, шта је крв, које су компоненте крви, како се могу кориговати поремећаји у организму крвљу и дериватима крв. Упознавање са документацијом везаном за трансфузијско лијечење.				
Исходи учења (стечена знања):				
Након одслушаног колегија и положеног испита студент ће бити оспособљен да: узима узорке крви, упозна процес давања, обраде и складиштења крви; упозна одређивање крвних група АВО и Rh фактора, те компатибилности и инкомпатибилности; разликује нормалне од патолошких састојака крви; припрему болесника за трансфузију; проводити сигурну трансфузију крви; препознати трансфузионе реакције и компликације; проводити сестринске интервенције у циљу превенције и рјешавања могућих компликација; документује учињено стриктним вођењем документације.				
Компетенције:				
Стицање знања и вјештина из области трансфузиологије.				
Садржај предмета:				
Основна начела и принципи трансфузијске терапије, хемостаза и тромбофилија. Одређивање крвних група, тестови компатибилности, крв и крвни деривати, складиштење, чување и рационална употреба крви и крвних деривата и трансфузијске трансмисивне болести. Индикације за трансфузију крви и крвних деривата. Посттрансфузионе реакције, трансфузија у посебним клиничким условима (у Јединици Интензивне терапије, код педијатријских болесника, онколошких и хируршких пацијената, код имунокомпромитованих и код пацијената са поремећајима хемостазе).				
Методе наставе и савладавање градива:				
Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, колоквија, семинара, консултација и самосталног рада студента.				
Литература:				
1. У припреми				
Облици провјере знања и оцјењивање:				
Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Усмени / Писмени	50	
Колоквиј (и)	40			
Семинарски рад	5			
				100

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Дарко Голић, ванредни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	МУЛТИДИСЦИПЛИНАРНА ЗДРАВСТВЕНА ЊЕГА			
	Прва помоћ; праћење и осигуравање виталних активности пацијента; реанимација			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	3.	2 П + 2 КЛВ (60)	4
Наставници и сарадници:	др Божо Кривокућа, ванредни професор, Шеф катедре; Душка Јовић, ма, виши асистент; Дарија Кнежевић, ма, виши асистент; Војислав Вујановић, стручни сарадник; Биљана Божић, стручни сарадник; Зоран Нинић, стручни сарадник;			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета:	
Усвајања актуелних теоријских знања и практичних вјештина из области интензивне здравствене њега критично обољелог/повријеђеног и оспособљавање да се стечена знања примјене у професионалном раду.	
Исходи учења (стечена знања):	
Након одслушаног колегија студент ће бити оспособљен: усвојити специфична теоријска и практична знања из подручја здравствене њега у јединицама интензивне терапије (ЈИТ): општи и специјални мониторинг, инвазивни и неинвазивни дијагностички и терапијски поступци. Процијенити проходност и обезбиједити ваздушни пут. Усвојити знања о припреми лијекова, путевима и техникама давања лијекова, инфузионих раствора и крвних деривата. Идентификовати случајеве који захтијевају реанимацију. Одредити мјере кардиопулмоналне церебралне реанимације (КПЦР) код одраслих и дјеце. Препознати најчешће грешке и компликације приликом обављања КПЦР. Идентификовати могуће ризике након спроведених мјера реанимације. Знати улогу у тимском раду. Придржавати се правних оквира везаних за приватност пацијента. Процијенити потребе болесника, поставити сестринску дијагнозу и на основу тога сачинити план зд.њега. Усвајање знања о вођењу медицинске документације у ЈИТ.	
Компетенције:	
Примјена стеченог знања у ургентним стањима.	
Садржај предмета:	
Основне карактеристике интензивног лијечења и интензивне здравствене њега. Ваздушни пут. Процјена адекватности дисања. Процјена адекватности циркулације. Мониторинг болесника (визуелан, апаративан и биохемијски). Нумерички скор системи за процјену критично обољелих/повријеђених. Кардициркулаторни застој (мјере КПЦР). Мождана смрт. Шок и врсте шока. Различита патолошка стања која непосредно угрожавају живот болесника. Интензивна здравствена њега у педијатрији (мјере КИР). Интензивна зд.њега у ванредним приликама. Рана рехабилитација у јединици интензивне терапије.	
Методе наставе и савладавање градива:	
Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, семинара, колоквија, консултација и самосталног рада студента. Вјежбе ће се изводити у симулацијском центру и ЈИТ приликом.	
Литература:	

1. Кривокућа, Б. и сар. (2017). *Мултидисциплинарна интензивна здравствена нега*. 2. издање. Бања Лука: Медицински факултет.
2. Кривокућа, Б. и сар. (2010). *Мултидисциплинарна интензивна здравствена нега*. Бања Лука: Рефине ЕУ.
3. Lippincott Williams & Wilkins (2010). *Сестринске процедуре*. 4.издање. Београд: Дата Статус.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Усмени / Писмени	50	100
Колоквији	30			
Практични испит	15			

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Божо Кривокућа, ванредни професор и Душка Јовић, ма, виши асистент



УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ



Студијски програм:

БАБИШТВО

Назив предмета	АКУШЕРСТВО И ЗДРАВСТВЕНА ЊЕГА У АКУШЕРСТВУ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	3.	4 П + 4 КЛВ (60) + 120 СП	13
Наставници и сарадници:	др Ненад Лучић, ванредни професор - шеф катедре; др Весна Ећим – Злојутро, редовни професор; др Јованић Небојша, редовни професор; др Ненад Бабић, редовни професор; др Сања Сибинчић, ванредни професор; др Бранка Чанчаревић – Ђајић, доцент; др Драгановић Драгица, доцент; мр Перендија Владимир, виши асистент; Александра Бабић, стручни сарадник; Сандра Радетић, стручни сарадник; Ољача Сандра, стручни сарадник; Кос Бранка, стручни сарадник;			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета:	
Стицање знања и вјештине из области акушерства у области здравствене заштите жене. Формирање лика медицинске сестре у области здравствене његе у акушерству, која показује знање о здравственом стању и болести пацијенткиње, доношењу исправних одлука приликом здравствене његе пацијенткиња и обезбијеђивање сигурности и приватности пацијенткиња. Утврђивање приоритета у здравственој њези пацијенткиња, ефикасна примјена методе лијечења, као и сарадња са медицинским тимом и породицом пацијенткиње.	
Исходи учења (стечена знања):	
Студент ће знати да примени знање у едукативно и здравствено – васпитном раду са пацијенткињама. Имаће примјерено знање из биолошких и хуманих наука, знање о људском расту и развоју. Биће оспособљен поставити сестринску дијагнозу. Учествоваће у превенцији акушерских обољења, дијагностици, лијечењу, њези пацијенткиња и бебе. Биће оспособљен осигурати сигурност и заштиту пацијенткиње, труднице, породиље, бабињаре и новорођенчета. Знати чувати професионалну тајну, усвојити професионално понашање. Оспособљен за самосталан рад у свим областима акушерства, као и квалитетно вођење медицинске документације.	
Компетенције:	
Клиничко оспособљавање.	
Садржај предмета:	
Дефиниција и основни појмови здравствене његе у акушерству. У оквиру теоретске наставе у акушерству се обрађују: Менструацијски циклус и његове неправилности, животна доб жене, дијагностика и трајање трудноће, пренаталне дијагностичке процедуре, ембриогенеза, раст, развој фетуса, фетусне аномалије, нормалан, атипични и патолошки порођај, збрињавање новорођенчета, вишеструка трудноћа, индукција порођаја и побачаја. Опстретричке интервенције, повреде порођајних канала у породу, побачаји. Пуерперијум – физиолошки и патолошки, лактација, крварење у трудноћи, порођају и послје порођаја. Ектопична трудноћа, обољења других органа и система и трудноћа, претермински и посттермински порођај, шок у опстретрицији, царски рез, новорођенче, форензичка опстретриција. Документација и систем пружања здравствене његе и тимски рад. Сестринска функција и компетенција. Професионално понашање и професионално чување тајне.	

Методе наставе и савладавање градива:

Настава се изводи у облику предавања, клиничких вјежби, семинара, колоквија, консултација и самосталног рада студента. Вјежбе ће се изводити на Клиници за гинекологију и акушерство УКЦ РС.

Литература:

1. Ећим-Злојутро В., Лучић Н., Миличевић С., Јб. Вишекруна. *Гинекологија и акушерство са здравственом његом*. Бања Лука 2013.
2. Кулић Јб. *Здравствена њега 1 и 2*. Београд 2011.
3. Шимић Ц., Шимић М., Перић О. *Гинекологија и перинатологија са здравственом његом*: Мостар 2005.
4. Проф. др Ненад Лучић (шеф катедре), Проф. др Весна Ећим-Злојутро, Проф. др Јованић Небојша, Проф. др Ненад Бабић, Проф. др Сања Сибинчић - *Наставни текстови*

Облици провјере знања и оцјењивање: практични, писмени и усмени испит

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	4			100
Колоквији	40	Практични	25	
Семинарски рад	6	Усмени	25	

Посебна назнака за предмет:

У оквиру овог предмета студент ће обавити СП у укупном трајању од 120 часова (15 дана). Студент је дужан донијети на увид потписану евиденцију о обављеној СП.

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Ненад Лучић, ванредни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
Студијски програм:	БАБИШТВО		

Назив предмета	ИНФЕКТИВНЕ БОЛЕСТИ И ЊЕГА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	4.	2 П + 2 КЛВ (60)	4
Наставници и сарадници:	др Антонија Верхаз, доцент; мр Татајана Рогановић, виши асистент; Звездана Вуковић, стручни сарадник; Јелена Мацановић, стручни сарадник; Сања Савковић, стручни сарадник; Биљана Салак, стручни сарадник			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета:	
Циљ изучавања предмета је: да се студенти упознају са узрочницима, водећим симптомима и основним принципима њега и лијечења поједних заразних болести; да савладају методе превенције заразних болести са нагласком на крвљу преносиве инфективне болести; да се упознају с антимикробним средствима и начинима њиховог дјеловања; да се оспособе за пружање прве помоћи оболелим упознавајући се са основама симптоматске и супортивне терапије инфективних болести.	
Исходи учења (стечена знања):	
Студент ће моћи да: опише опће симптоме инфективних болести; наведе осипне заразне болести, начине пријеноса и њега оболелих; објасни епидемиологију и патофизиологију цријевних заразних болести, те да препоручи основе њега оболелих и превенције ширена ових инфекција у популацији и медицинским установама; образложи епидемиологију вирусних хепатитиса, уз разумијевање њих као јавно здравственог проблема, те да наведе основе дијагностичког и терапијског приступа болесницима оболелим од акутног и хроничног хепатитиса, као и које су то мјере превенције у популацији и у болницама, који су прописане мјере заштите здравствених радника пре и постекспозиционо; наведе разлику између серозних и пурулентних менингитиса, објасни улогу медицинског радника овог профила у извођењу инвазивне дијагностичке процедуре као што је лумбална пункција, предложи основе њега болесника са поремећеним сензоријем и конвулзијама, те постекспозиционе профилаксе ових инфекција код здравствених радника и контаката првог реда; објасни епидемиологију HIV инфекције, разумеје дијагностику, клинички ток и њега оболелог од HIV болести уз поштовање људских права оболелих; схвати проблем јављања интрахоспиталних инфекција и значај њихове превенције; идентификује ризике инфекција крвљу преносивих и кључне тачке превенције истих; опише методе превенције заразних болести; наведе основне групе хемотерапеутика и њихово дјеловање; идентификује проблем стигме и дискриминације оболелих од инфективних болести, особито HIV болести и хепатитиса и да активни допринос у превазилажењу овог и данас присутног проблема.	
Компетенције:	
Клиничко оспособљавање.	
Садржај предмета:	

Инфективне болести, њихови узрочници и начини пријеноса, имунолошка збивања у организму обољелог и њега обољелих. Основе дијагностике и терапије инфективних болести. Превенција инфективних болести, заштита здравствених радника и ризици преноса инфекција крвљу. Интрахоспиталне инфекције и њихова превенција. Опћа инфектологија. Осипне заразне болести. Респираторне инфекције. Вирусни хепатитиси. Цријевне заразне болести. Неуроинфекције. HIV болест. Неуроинтоксикације. Хеморагијске грознице. Екстраинтестиналне паразитозе. Сепсе. Уринарне инфекције. Антимикробна и симптоматска терапија. Превенција крвљу преносивих инфекција код здравствених радника.

Методe наставе и савладавање градива:

Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, семинара, колоквија, консултација и самосталног рада студента. Вјежбе ће се изводити на Клиници за инфективне болести.

Литература:

1. Беус, И. и Шкерк, В. (2002). *Инфектологија за стоматологе*. Загреб: Грапхис.
2. *Сестринске процедуре* (2010). Спрингхоусе, Београд: Дата Статус.

Облици провјере знања и оцјењивање: практични, писмени и усмени испит

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	4			100
Колоквији	40	Практични	10	
Семинарски рад	6	Усмени	40	

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Антонија Верхаз, доцент

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
Студијски програм:	БАБИШТВО		

Назив предмета	ГИНЕКОЛОГИЈА И ЗДРАВСТВЕНА ЊЕГА У ГИНЕКОЛОГИЈИ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	3.	4 П + 4 КЛВ (60) + 120 СП	13
Наставници и сарадници:	др Ненад Лучић, ванредни професор - шеф катедре; др Весна Ећим – Злојутро, редовни професор; др Јованић Небојша, редовни професор; др Ненад Бабић, редовни професор; др Сања Сибинчић, ванредни професор; др Бранка Чанчаревић – Ђајић, доцент; др Драгановић Драгица, доцент; мр Перендија Владимир, виши асистент; Александра Бабић, стручни сарадник; Сандра Радетић, стручни сарадник; Ољача Сандра, стручни сарадник; Кос Бранка, стручни сарадник;			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Стицање знања и вјештине из области гинекологије у области здравствене заштите жене. Формирање лика медицинске сестре у области здравствене његе у гинекологији, која показује знање о здравственом стању и болести пацијенткиње, доношењу исправних одлука приликом здравствене његе пацијенткиња и обезбијеђивање сигурности и приватности пацијенткиња. Утврђивање приоритета у здравственој њези пацијенткиња, ефикасна примјена методе лијечења, као и сарадња са медицинским тимом и породицом пацијенткиње.

Исходи учења (стечена знања):
Студент ће знати да примени знање у едукативно и здравствено – васпитном раду са пацијенткињама. Имаће примјерено знање из биолошких и хуманих наука, знање о људском расту и развоју. Биће оспособљен поставити сестринску дијагнозу. Учествоваће у превенцији гинеколошких обољења, дијагностици, лијечењу, њези пацијенткиња. Биће оспособљен осигурати сигурност и заштиту гинеколошке пацијенткиње. Знати чувати професионалну тајну, усвојити професионално понашање. Оспособљен за самосталан рад у свим областима гинекологије, као и квалитетно вођење медицинске документације.

Компетенције:
Клиничко оспособљавање у бабиштву.

Садржај предмета:

Дефиниција и основни појмови здравствене његе у гинекологији и акушерству. У оквиру теоретске наставе у гинекологији и акушерству се обрађују: развој и неправилности развоја гениталних органа, менструацијски циклус и његове неправилности, животна доб жене, упални процеси вулве, вагине, цервикса, ендометријума, параметријума, аднекса мале карлице, акутни абдомен у гинекологији, дијагностички поступци у гинекологији, бенигна и малигна обољења вулве, вагине, цервикса, утеруса, јајника, ендометриоза, полно преносиве болести, ургентна стања у гинекологији. Најчешће гинеколошке операције – отворене и лапароскопске, преоперативна припрема болеснице, постоперативна њега болеснице. Документација и систем пружања здравствене његе и тимски рад. Сестринска функција и компетенција. Професионално понашање и професионално чување тајне.

Методe наставе и савладавање градива:

Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, семинара, колоквија, консултација и самосталног рада студента. Вјежбе ће се изводити на Клиници за гинекологију и акушерство УКЦ РС.

Литература:

1. Ећим-Злојутро В., Лучић Н., Миличевић С., Љ. Вишекруна. *Гинекологија и акушерство са здравственом његом*. Бања Лука 2013.
2. Кулић Љ. *Здравствена њега 1 и 2*. Београд 2011.
3. Шимић Ц., Шимић М., Перић О. *Гинекологија и перинатологија са здравственом његом*: Мостар 2005.
4. Проф. др Ненад Лучић (шеф катедре), Проф. др Весна Ећим-Злојутро, Проф. др Јованић Небојша, Проф. др Ненад Бабић, Проф. др Санја Сибинчић - *Наставни текстови*

Облици провјере знања и оцјењивање: практични, писмени и усмени испит

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	4			100
Колоквији	40	Практични	10	
Семинарски рад	6	Усмени	40	

Посебна назнака за предмет:

У оквиру овог предмета студент ће обавити СП у укупном трајању од 120 часова (15 дана). Студент је дужан донијети на увид потписану евиденцију о обављеној СП.

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Ненад Лучић, ванредни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	ЗДРАВСТВЕНА ЊЕГА ХИРУРШКИХ БОЛЕСНИКА			
	Здравствена нега хируршких болесника; хирургија; асепса			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	4.	2 П + 2 КЛВ (60)	4
Наставници и сарадници:	др Предраг Грубор, редовни професор; др Мирко Раковић, редовни професор; др Дарко Лукић, редовни професор; др Брано Топић, ванредни професор; др Душко Васић, редовни професор; др Синиша Максимовић, ванредни професор; др Бранко Деспот, ванредни професор; др Сњежана Милићевић, ванредни професор; др Предраг Лазић, доцент; др Александар Јаковљевић, ванредни професор; др Милан Симатовић, ванредни професор; др Божо Кривокућа, ванредни професор; др Драган Костић, ванредни професор; др Никола Гаврић, ванредни професор; др Славко Грбић, доцент; др Душан Јаничић, доцент; др Милан Жигић, доцент; др Златко Максимовић, доцент; др Весна Иванишевић, доцент; Стојанка Мирковић, стручни сарадник; Мирјана Марковић, стручни сарадник; Љиљана Ловрић, стручни сарадник; Мира Раца, стручни сарадник;			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета:	
Усвајање актуелних теоријских знања и практичних вјештина из опште и специјалне хирургије који су неопходни у процијени здравственог стања болесника, утврђивање потреба за здравственом његом и способност примјене стеченог знања у професионалном и научноистраживачком раду.	
Исходи учења (стечена знања):	
Након одслушањег колегија студент ће бити оспособљен да: спроведе методе асепсе и антисепсе; идентификује хроничну рану и активно учествује у тиму за збрињавање; објасни симптоматологију патологију, патофизиологију, дијагностику и терапију главних хируршких болести; стручно процијени стање хируршког болесника, постави сестринску дијагнозу; утврди степен и план њега; равноправно учествује у тиму за дијагностику, лијечење, његу и рехабилитацију.	
Компетенције:	
Клиничко оспособљавање.	
Садржај предмета:	
Антисепса и асепса. Крварење и хемостаза. Преоперативна припрема пацијената, особља и хируршког материјала. Здравствена нега из подручја пластичне-реконструктивне хирургије, ортопедије, неурохирургије, торакалне, абдоминалне, васкуларне хирургије, урологије и дјечије хирургије. Ендоскопске процедуре у хирургији.	
Методе наставе и савладавање градива:	
Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, колоквија, консултација и самосталног рада студента. Вјежбе ће се изводити на различитим хируршким клиникама.	
Литература:	

1. Грубор, П. (2010). *Хирургија и њега хирушког болесника*. Бања Лука.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Усмени / Писмени	50	100
Колоквиј	20			
Практични испит	25			

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Предраг Грубор, редовни професор и Стојанка Мирковић, стручни сарадник

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	ОСНОВЕ АНЕСТЕЗИЈЕ И РЕАНИМАЦИЈЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	4.	1 П + 2 КЛВ (45)	3
Наставници и сарадници:	др Дарко Голић, ванредни професор			

Условљеност другим предметима:		Облик условљености			
Положени испити из претходне године студија.		Према правилима студирања на I циклусу студија.			
Циљеви изучавања предмета:					
Упознати студенте са преоперативном припремом, премедикацијом,општом и облицима регионалне анестезије, интравенским, инхалациним анестетичим, мишићним релаксантама и аналгетичима, компликацијама анестезије, терапијом бола, те вођењем анестезиолошке документације.					
Исходи учења (стечена знања):					
Након одслушаног колегија и положеног испита студент ће бити оспособљен за ординирање премедикације, асистирање при уводу и вођењу опште ендотрахеалне анестезије, асистирање при централним и периферним нервним блоковима, те вођењу карте анестезије и протокола о опијатима.					
Компетенције:					
Стицање знања и вјештина о преоперативној припреми пацијента, премедикацији и врстама анестезије.					
Садржај предмета:					
Преоперативна припрема пацијента, Премедикација, Интравенски и инхалациони анестетици, Релаксанти, Хипнотици, Аналгетици, Врсте опште анестезије, Компликације опште анестезије, Локални анестетици, Врсте локалне анестезије, Компликације локалне анестезије, Бол и терапија бола					
Методе наставе и савладавање градива:					
Настава се изводи у облику предавања, клиничких вјежби, колоквија, консултација и самосталног рада студента.					
Литература:					
1. Предраг Лалевић. Анестезиологија					
Облици провјере знања и оцјењивање:					
Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова	
Присуство настави	5	Усмени / Писмени	50	100	
Колоквиј (и)	40				
Семинарски рад	5				
Посебна назнака за предмет:					
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Дарко Голић, ванредни професор					

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
Студијски програм:	БАБИШТВО		

Назив предмета	ЗДРАВСТВЕНА СТАТИСТИКА И ИНФОРМАТИКА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	4.	1 П + 2 КБВ (45)	3
Наставници и сарадници:	др Љубиша Прерадовић, редовни професор			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Нема условљености.	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Циљ предмета је да студент стекне знања и вјештине за: спровођење статистичких истраживања и њихову анализу у здравству и медицини, свакодневну употребу информационо-комуникационих технологија.

Исходи учења (стечена знања):
Након положеног предмета студент ће стећи знања из области дескриптивне статистике и вјештине за употребу: статистичких алата (SPSS и Excel); самостално спровођење истраживања и самостално вршење анализе истих; доноси закључке и прави презентацију резултата истраживања (Power Point и Word); примијени информационо-комуникационе технологије у свим областима здравства и медицине. Студент ће самостално моћи да креира, спроведе, прикупи, анализира и презентује податке које прикупи кроз истраживања уз помоћ наведених алата.

Компетенције:
Стицање знања о основним статистичким и информатичким методама и поступцима.

Садржај предмета:
Увод у основно познавање рачунара (хардвер, софтвер). Основе рачунарских мрежа и Интернета. Примјена рачунара у здравству и медицини (обрада здравствених и медицинских података, медицински и здравствени информациони системи, медицинска и здравствена дијагностика, стандарди у здравственој и медицинској информатици, телемедицина и е_Здравство). Увод у општу и здравствену статистику. Начини прикупљања података. Дескриптивна статистика. Узорачке дистрибуције. Интервали повјерења. Непараметарски тестови. Корелациона анализа. Тестирање статистичких хипотеза.

Методе наставе и савладавање градива:
Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, колоквија, консултација и самосталног рада студента.

Литература:
- Ловрић, М, Комић, Ј, Стевић С. <i>Статистичка анализа – методи и примјена /друго издање/</i>, Народна и универзитетска библиотека Републике Српске, Бања Лука, 2017 - Прерадовић, Љ, Ђајић, В. <i>Аналитичко-статистичке технике у савременим истраживањима</i>, Архитектонско-грађевински факултет, 2011. - Наставни текстови са предавања и вјежби који су доступни на сајту.

Облици провјере знања и оцјењивање:		
Предиспитне обавезе	Завршни испит	Укупно бодова

Присуство настави	5	Усмени / Писмени	50	100
Колоквији	40			
Активност	5			
Семинарски рад	-			
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Љубиша Прерадовић, редовни професор				

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	АСИСТИРАЊЕ КОД ДИЈАГНОСТИЧКИХ И ТЕРАПИЈСКИХ ПРОЦЕДУРА У АКУШЕРСТВУ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	изборни	4.	1 П + 2 КЛВ (45)	3
Наставници и сарадници:	др Ненад Лучић, ванредни професор - шеф катедре; др Весна Ећим – Злојутро, редовни професор; др Јованић Небојша, редовни професор; др Ненад Бабић, редовни професор; др Сања Сибинчић, ванредни професор; др Бранка Чанчаревић – Ђајић, доцент; др Драгановић Драгица, доцент; мр Перендија Владимир, виши асистент; Александра Бабић, стручни сарадник; Сандра Радетић, стручни сарадник; Ољача Сандра, стручни сарадник; Кос Бранка, стручни сарадник;			

Условљеност другим предметима:		Облик условљености		
Циљеви изучавања предмета:				
Стицање знања и вјештине из области акушерства у области здравствене заштите жене.Формирање лика медицинске сестре у области здравствене његе у акушерству. Ефикасна примјена дијагностичких и терапијских процедура као и сарадња са медицинским тимом.				
Исходи учења (стечена знања):				
Студент ће знати да примијени знање у едукативно и здравствено –васпитном раду са пацијенткињама. Биће оспособљен за самостално асистирање код свих дијагностичких и терапијских процедура у акушерству.				
Компетенције:				
Клиничко опспособљавање у бабиштву.				
Садржај предмета:				
Припрема пацијента (психичка и физичка); Припрема инструмената; Испуњавање медицинске документације; Асистирање; Прање и спремање инструмената по завршетку интервенције.				
Методе наставе и савладавање градива:				
Настава се изводи у облику предавања, клиничких вјежби, семинара, онсултација и самосталног рада студента.				
Литература:				
1. Ећим-Злојутро В., Лучић Н., Миличевић С., Љ. Вишекруна. <i>Гинекологија и акушерство са здравственом његом</i> . Банја Лука 2013.				
Облици провјере знања и оцјењивање:				
Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Писмени/Усмени	50	
Практични дио	45			
Семинарски рад				

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Ненад Лучић, ванредни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	ОСНОВЕ ИНСТРУМЕНТИРАЊА У АКУШЕРСТВУ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	изборни	4.	1 П + 2 КЛВ (45)	3
Наставници и сарадници:	др Ненад Лучић, ванредни професор - шеф катедре; др Весна Ећим – Злојутро, редовни професор; др Јованић Небојша, редовни професор; др Ненад Бабић, редовни професор; др Сања Сибинчић, ванредни професор; др Бранка Чанчаревић – Ђајић, доцент; др Драгановић Драгица, доцент; мр Перендија Владимир, виши асистент; Александра Бабић, стручни сарадник; Сандра Радетић, стручни сарадник; Ољача Сандра, стручни сарадник; Кос Бранка, стручни сарадник;			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
	Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета: Стицање знања и вјештине из области акушерства у области здравствене заштите жене. Формирање лика медицинске сестре у области здравствене његе у акушерству, која показује знање о здравственом стању и болести пацијенткиње, доношењу исправних одлука приликом здравствене његе пацијенткиња и обезбијеђивање сигурности и приватности пацијенткиња. Утврђивање приоритета у здравственој њези пацијенткиња, ефикасна примјена методе лијечења, као и сарадња са медицинским тимом и породицом пацијенткиње.	
Исходи учења (стечена знања): Студент ће знати да примијени знање у едукативно и здравствено – васпитном раду са пацијенткињама. Биће оспособљен за самосталан рад код извођења свих интервенција и операција у акушерству. Знати чувати професионалну тајну, усвојити професионално понашање. Оспособљен за самосталан рад у свим областима акушерства, као и квалитетно вођење медицинске документације.	
Компетенције: Клиничко оспособљавање у бабиштву.	
Садржај предмета: Стицања знања из хируршке анатомије, патологије, патофизиологије и микробиологије; Стицање знања о врстама анестезије и индикацијама за њихову примјену; Упознавање опративних и постоперативних компликација; Стицање знања о организацији рада у опрационој сали, превизијалишту, просторијама за мале интервенције, интензивној њези и опрационом блоку; Оспособљавање кандидата за практично спровођење хируршке асепсе и антисепсе; Упознавање класификације инструмената; Оспособљавање за спровођење контроле ефикасности стерилизације и упознавање законских прописа о бактериолошкој контроли у опрационом блоку; Савлађивање технике инструментирања при операцијама и интервенцијама у акушерству;	
Методе наставе и савладавање градива: Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, семинара, онсултација и самосталног рада студента.	
Литература:	

1. Ећим-Злојутро В., Лучић Н., Миличевић С., Љ. Вишекруна. *Гинекологија и акушерство са здравственом његом*. Банја Лука 2013.
2. Кулић Љ. *Здравствена њега 1 и 2*. Београд 2011.
3. Шимић Ц., Шимић М., Перић О. *Гинекологија и перинатологија са здравственом његом*: Мостар 2005.
4. Проф. др Ненад Лучић (шеф катедре), Проф. др Весна Ећим-Злојутро, Проф. др Јованић Небојша, Проф. др Ненад Бабић, Проф. др Санја Сибинчић - *Наставни текстови*

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Писмени/Усмени	50	100
Практични дио	45			
Семинарски рад				

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Ненад Лучић, ванредни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВА	

Назив предмета	ПОЛНИ ОДГОЈ И ПЛАНИРАЊЕ ПОРОДИЦЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	5.	2 П + 1 С + 1 КЛВ (45)	4
Наставници и сарадници:	др Ненад Лучић, ванредни професор - шеф катедре; др Весна Ећим – Злојутро, редовни професор; др Јованић Небојша, редовни професор; др Ненад Бабић, редовни професор; др Сања Сибинчић, ванредни професор; др Бранка Чанчаревић – Ђајић, доцент; др Драгановић Драгица, доцент; мр Перендија Владимир, виши асистент; Александра Бабић, стручни сарадник; Сандра Радетић, стручни сарадник; Ољача Сандра, стручни сарадник; Кос Бранка, стручни сарадник;			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:

Стицање знања и вјештине из области гинекологије у области здравствене заштите жене. Формирање лика медицинске сестре у области здравствене његе у гинекологији, која показује знање о здравственом стању и болести пацијенткиње, доношењу исправних одлука приликом здравствене његе пацијенткиња и обезбијеђивање сигурности и приватности пацијенткиња. Утврђивање приоритета у здравственој њези пацијенткиња, ефикасна примјена методе лијечења, као и сарадња са медицинским тимом и породицом пацијенткиње.

Исходи учења (стечена знања):

Студент ће знати да примијени знање у едукативно и здравствено – васпитном раду са пацијенткињама. Имаће примјерено знање из биолошких и хуманих наука, знање о људском расту и развоју. Биће оспособљен поставити сестринску дијагнозу. Знати чувати професионалну тајну, усвојити професионално понашање. Оспособљен за самостално и квалитетно вођење медицинске документације.

Компетенције:

Клиничко оспособљавање у бабиштву.

Садржај предмета:

Дефиниција и основни појмови здравствене његе у гинекологији. У оквиру теоретске наставе у гинекологији се обрађују: анатомија и физиологија полних органа; Полно сазријевање, психичка зрелост, полни однос и контрацепција, савјетовалиште, планирање породице са различитих аспеката – биолошких, здравствених, демографских, социјалистичких, психолошких, економских, етичких и политичких.

Методе наставе и савладавање градива:

Настава се изводи у облику предавања, клиничких вјежби, семинара, колоквија, консултација и самосталног рада студента. Вјежбе ће се изводити на Клиници за гинекологију и акушерство УКЦ РС.

Литература:

1. Ећим-Злојутро В., Лучић Н., Миличевић С., Љ. Вишекруна. *Гинекологија и акушерство са здравственом његом*. Банја Лука 2013.

Облици провјере знања и оцјењивање:				
Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Усмени / Писмени	50	100
Практични	45			
Семинарски рад				
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Ненад Лучић, ванредни професор				

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
Студијски програм:	БАБИШТВО		

Назив предмета	МЕНТАЛНО ЗДРАВЉЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	5.	2 П + 2 КЛВ (60)	4
Наставници и сарадници:	др Марија Бургић Радмановић, редовни професор; др Милан Стојаковић, редовни професор; др Мира Спремо, ванредни професор; Милка Тривановић, стручни сарадник; Далиборка Петковић, стручни сарадник; Александра Дејановић, стручни сарадник			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета: Циљ предмета је усвојити знање препознавања психопатологије и знање сврставања психичких поремећаја у главне дијагностичке групе (органиски условљене психичке дисфункције; психички поремећаји изазвани психоактивним супстанцама, шизофренија и слични поремећаји; поремећаји у расположењу; анксиозни поремећаји; поремећаји изазвани стресом; поремећаји спавања и исхране; поремећаји личности; перзавивни развојни поремећаји; поремећаји везани уз дјечју и адолесцентну доб. Такође, циљ је да студент усвоји знање о специфичности приступа болеснику са психичким поремећајима - дефинисати улогу медицинске сестре у раду с болесницима који имају психичке поремећаје или психичке тешкоће, дефинисати могуће предикторе психичких поремећаја.	
Исходи учења (стечена знања): Студент ће бити оспособљен: описати симптоме појединих душевних поремећаја; дентификовати могуће ризичне факторе; одабрати примјерене интервенције усмјерене задовољавању основних потреба; процијенити стање болесника и могућу манипулацију (симулација/дисимулација); навести терапијске правце и методе лијечења душевних болесника; бројати и објаснити врсте психофармака; идентификовати могуће нежељене ефекте психофармакотерапије; користити скале процјене менталног статуса; припремити болесника за електроконвулзивну стимулацију; креирати рад у малој групи, великој групи и терапијској заједници; направити план савјетовања болесника и његове породице; планирати интервенције за овиснике; демонстрирати методе заштите у случају појаве агресивног понашања; идентификовати и анализирати симптоме и стања која могу упућивати на самоубилачко понашање; одабрати интервенције усмјерене рехабилитацији и ресоцијализацији болесника; организовати наставак бриге за болеснике у заједници;	
Компетенције: Клиничко оспособљавање.	
Садржај предмета:	

Увод у психијатрију: појам душевног здравља и душевне болести, значај менталног здравља. Принципи организације психијатријске службе. Основе психопатологије: поремећаји опажања, пажње, памћења, мишљења, емоција, интелигенције, воље, нагона, свијести, моралности. Психодинамски модел личности. Развој личности и механизми одбране. Однос болесника према болести, утицај болести на породицу болесника. Основе биолошког приступа у психијатрији: генетика и биохемија душевних болести. Схизофрене психозе. Поремећаји расположења: поједини облици и њихово лијечење. Суици. Поремећаји суманутоти. Анксиозни поремећаји. Психофизиолошки поремећаји. Поремећаји личности. Органски мождани психички поремећаји. Душевни поремећаји и поремећаји понашања изазвани злоупотребом алкохола и психоактивних супстанци. Психијатријски поремећаји у дјетињству и адолесценцији. Поремећаји спавања и психопатолошке реакције на стрес. Терапија у психијатрији. Породица и психопатологија. Ризично дијете, насиље у породици. Унапређење душевног здравља у различитим животним раздобљима.

Методe наставе и савладавање градива:

Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, колоквија, консултација и самосталног рада студента.

Литература:

1. Муњиза, М. (2008). *Нега у психијатрији*. Бања Лука: Апеирон.
2. Јашовић-Гашић, М. и Лечић-Тошевски, Д. *Психијатрија*. Београд: Медицински факултет.
3. Шврака, Е., Авдић, Д. и Хасанбеговић-Анић, Е. *Окупациона терапија*. Универзитет у Сарајеву.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Усмени / Писмени	50	100
Колоквији	30			
Семинарски рад	15			

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Мира Спремо, ванредни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВА	

Назив предмета	КЛИНИЧКА ФАРМАКОЛОГИЈА			
	Сигурносно управљање лијековима и прописивање			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	5.	1 П + 2 В (45)	3
Наставници и сарадници:	др Свјетлана Стоисављевић- Шатара, редовни професор, Шеф катедре; др Ранко Шкрбић, редовни професор; др Лана Нежић, доцент; др сц Наташа Стојаковић, виши асистент			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Стицање основних знања из области савремене клиничке фармакологије, принципима рационалне фармакотерапије и клиничког испитивања нових лијекова. Препознавање очекиваних и нежељених ефеката те значајних интеракција одређених група лијекова.

Исходи учења (стечена знања):
Студенти ће стећи базична знања из области савремене клиничке фармакологије и фармакотерапије и тако моћи да прате очекиване, неочекиване и нежељене ефекте лијекова. Након одслушане наставе и положеног испита студент ће бити оспособљен да препозна: нежељена дејства лијекова, интеракције лијекова те основне принципе прилагођавања дозе лијекова појединим групама болесника (дјеца, старији болесници, коморбидитет); утицај неких физиолошких стања попут трудноће и лактације на ефикасност и могућа нежељена дејства лијекова; симптоме и знакове алергијских реакција и анафилаксије те начин лијечења. Студент мора да зна да прочита ординирани лијекове са рецепта или болесничке листе и да зна начин на који се они примјењују; да зна најновије терапијске смјернице за лијечење појединих обољења и стања, мора да зна да попуни образац за пријављивање нежељених дејстава лијекова и да га упути на одређену адресу. Студенти ће развити свјест о мјесту, значају и одговорности дипломираног медикаинара здравствене његе у терапијском поступку и клиничком испитивању нових лијекова.

Компетенције:
Клиничко оспособљавање за сигурносну употребу лијекова.

Садржај предмета:
Клиничка фармакологија: историја и развој (у свијету и код нас). Управљање лијековима и медицинским отпадом, чување лијекова, основни принципи прописивања лијекова. Биолошка терапија – значење за клиничку медицину. Откривање и развој лијекова (добра клиничка пракса, етички принципи). Фармакоэкономика и фармакоепидемиологија. Нежељена дејства и интеракције лијекова. Индивидуализација лијечења и примјена лијекова код посебних група пацијената. Терапијске смјернице као основ рационалне примјене лијекова – принципи лијечења одабраних клиничких стања.

Методе наставе и савладавање градива:
Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, колоквија, консултација и самосталног рада студента.

Литература:				
1. Кажић, Т. (2011). <i>Клиничка фармакологија, Фармакотерапија</i> . Београд: Интегра.				
Облици провјере знања и оцјењивање:				
Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	4	Усмени / Писмени	50	100
Колоквији	46			
Семинарски рад				
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Свјетлана Стоисављевић Шатара, редовни професор				

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	ПЕДИЈАТРИЈА			
	Њега здравог и болесног дјетета са посебним освртом на новорођенчад			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	Обавезни	5.	4 П + 4 КЛВ (120) + 120 СП	13
Наставници и сарадници:	др Јелица Предојевић-Самарцић, редовни професор; др Снежана Петровић-Тепић, доцент; др Гордана Радујковић-Букара, доцент; мр Драгица Јојић, виши асистент; Душка Јовић, ма, виши асистент; Драженка Видовић, стручни сарадник; Снежана Гаврановић, стручни сарадник; Жељка Кострешевећ, стручни сарадник; Гордана Паспаљ, стручни сарадник; Јелена Богићевић, стручни сарадник			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета:	
Усвајање актуелних теоријских и практичних знања и вјештина из области здравствене њега у педијатрији, поштујући физичке, психосоцијалне, духовне и културолошке факторе који могу утицати на дјететово здравље/болест. Оспособљавање да се стечена знања примјене у пракси као и у научно истраживачком раду.	
Исходи учења (стечена знања):	
Након одсушаног колегија студент ће бити оспособљен да: спроводи здравствену његу здравог и болесног детета; дефинише и објаснити хитна стања у педијатрији и опише здравствену његу код витално угроженог дјетета; зна улогу медицинске сестре у спровођењу превентивне и куративне здравствене заштите; разумије значај и важности укључивања родитеља у бригу о дјетету/адолесценту; идентификује и разумије разлике у третману деце у различитим старосним групама; идентификује најчешће болести и основе њиховог лијечења; стручно процијени стање, постави сестринску дијагнозу, утврди степен и план њега, сачини програм реализације њега и равноправно учествује у тиму за дијагностику, лијечење, његу и рехабилитацију деце.	
Компетенције:	
Клиничко оспособљавање.	
Садржај предмета:	
Здравствена њега у неонатологији. Поступак са витално угроженим новорођенчетом у рађаони. Њега здравог и болесног дојенчета у првој години живота. Здравствена њега дјетета са обољењем кардиореспираторног система, дигестивног тракта, урогениталног тракта, ендокриног система. Здравствена њега дјетета са хематоонколошким и неуролошким обољењима. Дијете са посебним потребама.	
Методе наставе и савладавање градива:	
Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, семинара, колоквија, консултација и самосталног рада студента. Вјежбе ће се изводити на Клиници за дјечије болести и симулацијском центру	
Литература:	

1. Мардешић, Д. и сур. (2010). *Педијатрија*. Загреб: Школска књига.
2. Бокоњић, Д. и сар. *Здравствена њега у педијатрији*. Фоча: Медицински факултет.
3. Предојевић-Самарцић, Ј., Петровић-Тепић, С. и Г.Букара-Радужковић – наставни текстови.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	4	Усмени / Писмени	50	100
Колоквиј	26			
Семинарски рад	20			

Посебна назнака за предмет:

У оквиру овог предмета студент ће обавити СП у укупном трајању од 120 часова (15 дана). Студент је дужан донијети на увид потписану евиденцију о обављеној СП.

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Јелица Предојевић-Самарцић, редовни професор и Душка Јовић, ма, виши асистент

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	СОЦИЈАЛНО И ЗДРАВСТВЕНО ЗАКОНОДАВСТВО			
	Правна заштита мајке и дјетета			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	5.	2 П + 0 В + 1 С (45)	3
Наставници и сарадници:	др Слађана Мирјанић, редовни професор			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Основни циљ предмета Социјално и здравствено законодавство је изучавање закона и подзаконских аката којима се правним нормама регулишу права и обавезе корисника социјалне и здравствене заштите као и за развијање одређене креативности.

Исходи учења (стечена знања):
Студент ће бити оспособљен да уочава, формулише и рјешава проблеме из области социјалног и здравственог законодавства са посебним освртом на правне аспекте здравствене његе.

Компетенције:
Теоријско оспособљавање.

Садржај предмета:
Увод и значај социјалног и здравственог законодавства у здравственој њези. Правна заштита мајке и дјетета. Здравствена и социјална заштита, здравствено и социјално осигурање, заштита становништва од заразних болести, производња и промет лијекова и отрова, правни аспекти од зрачења у медицини, медицинско право за здравствене раднике, органи Републичке управе у области здравља, инспекцијски надзор у области здравља и законодавство ЕУ у здравству.

Методе наставе и савладавање градива:
Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вежби, колоквија, семинарски радова, консултација и самосталног рада студента.

Литература:
1. Мирјанић, С. (2014). <i>Здравствено законодавство</i> . Бања Лука.
2. Бабић, Е. (2008). <i>Здравствено законодавство</i> . Београд.
3. Дедић, С. (2010). <i>Социјално право</i> . Сарајево.

Облици провјере знања и оцјењивање:				
Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	4	Усмени / Писмени	50	100
Колоквији	26			
Семинарски рад	20			

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Слађана Мирјанић, редовни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	ЗДРАВЉЕ МЛАДИХ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	изборни	5.	1 П + 2 КЛВ (45)	3
Наставници и сарадници:	Др Јелица Предојевић Самарцић, редовни професор; др Снежана Петровић-Тепић, доцент;			

Условљеност другим предметима:		Облик условљености		
Положени испити из претходних година студија.		Према правилима студирања на I циклусу студија.		
Циљеви изучавања предмета:				
Упознати студенте с теоријским основама превенције поремећаја у понашању и ризичним понашања дјече и младих.				
Исходи учења (стечена знања):				
Стицање основних знања из области најчешћих медицинских проблема адолесцентске доби као и основа превенције ризичног понашања у тој доби.				
Компетенције:				
Студент ће се бити оспособљен пружи специфичну његу, препозна и превенира ризике у понашања адолсцентске доби.				
Садржај предмета:				
Рана, средња и касна адолесценција; Тјелесни и когнитивни развој; Развој сексуалности; Адолесцентни хомосексуализам; Епедмиологија адолесцентних болести; Специфичности здравствене његе адолесцената; Поремећај понашања; Тровања; Превенција поремећаја у понашању и ризичних понашања;				
Методе наставе и савладавање градива:				
Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, семинара, онсултација и самосталног рада студента.				
Литература:				
1. Мардешић Д. Педијатрија. Загреб: 2002.				
Облици провјере знања и оцјењивање:				
Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Усмени	50	
Практични дио				
Семинарски рад	45			
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Јелица Предојевић-Самарцић, редовни професор				

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	СЕКСУАЛНО И РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЉЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	изборни	5.	1 П + 2 КЛВ (45)	3
Наставници и сарадници:	др Ненад Лучић, ванредни професор - шеф катедре; др Весна Ећим – Злојутро, редовни професор; др Јованић Небојша, редовни професор; др Ненад Бабић, редовни професор; др Сања Сибинчић, ванредни професор; др Бранка Чанчаревић – Ђајић, доцент; др Драгановић Драгица, доцент; мр Перендија Владимир, виши асистент; Александра Бабић, стручни сарадник; Сандра Радетић, стручни сарадник; Ољача Сандра, стручни сарадник; Кос Бранка, стручни сарадник;			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходних година студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета: Стицање знања и вјештине из области гинекологије у области здравствене заштите жене. Формирање лика медицинске сестре у области здравствене његе у гинекологији, која показује знање о здравственом стању и болести пацијенткиње, доношењу исправних одлука приликом здравствене његе пацијенткиња и обезбијеђивање сигурности и приватности пацијенткиња. Утврђивање приоритета у здравственој њези пацијенткиња, ефикасна примјена методе лијечења, као и сарадња са медицинским тимом и породицом пацијенткиње.	
Исходи учења (стечена знања): Студент ће знати да примени знање у едукативно и здравствено – васпитном раду са пацијенткињама. Имаће примјерено знање из биолошких и хуманих наука, знање о људском расту и развоју. Биће оспособљен поставити сестринску дијагнозу. Знати чувати професионалну тајну, усвојити професионално понашање. Оспособљен за самостално и квалитетно вођење медицинске документације.	
Компетенције: Клиничко оспособљавање у бабиштву.	
Садржај предмета: Дефиниција и основни појмови здравствене његе у гинекологији. У оквиру теоретске наставе у гинекологији се обрађују: полни хормони, транссексуалне – полно преносиве – болести; ризично понашање као фактори ризика (пушење, алкохол, дрога...). Савјетовалиште. Приступ информацијама.	
Методе наставе и савладавање градива: Настава се изводи у облику предавања, вјежби, колоквијума и консултација. Вјежбе ће се изводити на Гинеколошко – акушерској Клиници, гдје ће студент бити дужан да савлада трећину процедура из каталога клиничких вјештина.	
Литература: 1. Ећим-Злојутро В., Лучић Н., Миличевић С., Љ. Вишекруна. <i>Гинекологија и акушерство са здравственом његом</i> . Банја Лука 2013.	
Облици провјере знања и оцјењивање:	

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Писмени/Усмени	50	100
Практични	45			
Семинарски радови				
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Ненад Лучић, ванредни професор				

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски Програм(и)	БАБИШТВО	

Назив предмета	ТРУДНОЋА, ПОРОД, ПУЕРПЕРИУМ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕСТS бодова
	обавезни	6.	3 П + 5 КЛВ (120) + 100 СП	10
Наставници и сарадници:	др Ненад Лучић, ванредни професор - шеф катедре; др Весна Ећим – Злојутро, редовни професор; др Јованић Небојша, редовни професор; др Ненад Бабић, редовни професор; др Сања Сибинчић, ванредни професор; др Бранка Чанчаревић – Ђајић, доцент; др Драгановић Драгица, доцент; мр Перендија Владимир, виши асистент; Александра Бабић, стручни сарадник; Сандра Радетић, стручни сарадник; Ољача Сандра, стручни сарадник; Кос Бранка, стручни сарадник;			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходних година студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Стицање знања и вјештине из области акушерства у области здравствене заштите жене.Формирање лика медицинске сестре у области здравствене његе у акушерству, која показује знање о здравственом стању и болести пацијенткиње, доношењу исправних одлука приликом здравствене његе пацијенткиња и обезбијеђивање сигурности и приватности пацијенткиња.Утврђивање приоритета у здравственој њези пацијенткиња, ефикасна примјена методе лијечења,као и сарадња са медицинским тимом и породицом пацијенткиње.

Исходи учења (стечена знања):
Студент ће знати да примени знање у едукативно и здравствено–васпитном раду са пацијенткињама. Биће оспособљен поставити сестринску дијагнозу. Учествоваће у превенцији акушерских обољења, дијагностици, лијечењу, њези пацијенткиња. Биће оспособљен осигурати сигурност и заштиту труднице. Знати чувати професионалну тајну, усвојити професионално понашање. Оспособљен за самосталан рад у свим областима акушерства,као и квалитетно вођење медицинске документације

Компетенције:
Клиничко оспособљавање у бабиштву.

Садржај предмета:
Дефиниција и основни појмови здравствене његе акушерству.У оквиру теоретске наставе у акушерству се обрађују: дијагностика и трајање трудноће, Брачни стерилитет, Планирање породице, Асистирана фертилизација, Контрацепција, Полно преносиве болести, Ургентна стања у акушерству, Пренаталне дијагностичке процедуре, Ембриогенеза, раст и развој фетуса, Фетусне аномалије, Нормалан, атипични и патолошки порођај, Збрињавање новорођенчета, Вишеструка трудноћа, Индукција порођаја, Опстретричке интервенције, Повреде порођајних канала у порођу, Пуерперијум – физиолошки и патолошки, Лактација, Крварење у трудноћи, порођају и послје порођаја, Ектопична трудноћа, Обољења других органа и система и трудноћа, Претермински и посттермински порођај, Шок у опстретрицији, Царски рез, Новорођенче , Форензичка опстретриција. Документација и систем пружања здравствене његе и тимски рад. Сестринска функција и компетенција. Професионално понашање и професионално чување тајне.

Методе наставе и савладавање градива:

Настава се изводи у облику предавања, клиничких вјежби, семинара, колоквија, консултација и самосталног рада студента. Вјежбе ће се изводити на Клиници за гинекологију и акушерство УКЦ РС.

Литература:

1. Ећим-Злојутро В., Лучић Н., Миличевић С., Јб. Вишекруна. *Гинекологија и акушерство са здравственом његом*. Банја Лука 2013.
2. Кулић Јб. *Здравствена њега 1 и 2*. Београд 2011.
3. Шимић Ц., Шимић М., Перић О. *Гинекологија и перинатологија са здравственом његом*: Мостар 2005.
4. Проф. др Ненад Лучић (шеф катедре), Проф. др Весна Ећим-Злојутро, Проф. др Јованић Небојша, Проф. др Ненад Бабић, Проф. др Санја Сибинчић - *Наставни текстови*

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Писмени/Усмени	50	100
Колоквији	45			
Семинарски радови				

Посебна назнака за предмет:

У оквиру овог предмета студент ће обавити СП у укупном трајању од 100 часова (12,5 дана). Студент је дужан донијети на увид потписану евиденцију о обављеној СП.

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Ненад Лучић, ванредни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски Програм(и)	БАБИШТВО	

Назив предмета	РИЗИЧНА И ПАТОЛОШКА ТРУДНОЋА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕСТS бодова
	обавезни	6.	1 П + 3 КЛВ (60) + 40 СП	5
Наставници и сарадници:	др Ненад Лучић, ванредни професор - шеф катедре; др Весна Ећим – Злојутро, редовни професор; др Јованић Небојша, редовни професор; др Ненад Бабић, редовни професор; др Сања Сибинчић, ванредни професор; др Бранка Чанчаревић – Ђајић, доцент; др Драгановић Драгица, доцент; мр Перендија Владимир, виши асистент; Александра Бабић, стручни сарадник; Сандра Радетић, стручни сарадник; Ољача Сандра, стручни сарадник; Кос Бранка, стручни сарадник;			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходних година студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Стицање знања и вјештине из области акушерства у области здравствене заштите жене. Формирање лика медицинске сестре у области здравствене његе у акушерству, која показује знање о здравственом стању и болести пацијенткиње, доношењу исправних одлука приликом здравствене његе пацијенткиња и обезбијеђивање сигурности и приватности пацијенткиња. Утврђивање приоритета у здравственој њези пацијенткиња, ефикасна примјена методе лијечења, као и сарадња са медицинским тимом и породицом пацијенткиње.

Исходи учења (стечена знања):
Студент ће знати да примијени знање у едукативно и здравствено-васпитном раду са пацијенткињама. Биће оспособљен поставити сестринску дијагнозу. Учествоваће у превенцији акушерских обољења, дијагностици, лијечењу, њези пацијенткиња. Биће оспособљен осигурати сигурност и заштиту труднице. Знати чувати професионалну тајну, усвојити професионално понашање. Оспособљен за самосталан рад у свим областима акушерства, као и квалитетно вођење медицинске документације

Компетенције:
Клиничко опспособљавање у бабиштву.

Садржај предмета:
Дефиниција и основни појмови здравствене његе у акушерству. У оквиру теоретске наставе у акушерству се обрађују: Упознаје се са медицинском документацијом о акушерској њези ризичних трудноћа. Упознаје се са планирањем, организирањем и провођењем акушерске његе ризичних трудноћа. Учествује у праћењу ризичних трудноћа. Упознаје се са прехраном и дијетама труднице код дијабетичне трудноће и код трудница са гестозом. Проводи снимање ЦТГ записа те препознаје неправилности. Проводи ив.им,сц терапију те пер ос терапију лијекова. Праћење виталних параметара. Слушање куцаја чединјег срца и препознавање неправилности.

Методе наставе и савладавање градива:
--

Настава се изводи у облику предавања, клиничких вјежби, семинара, колоквија, консултација и самосталног рада студента. Вјежбе ће се изводити на Клиници за гинекологију и акушерство УКЦ РС.

Литература:

1. Ећим-Злојутро В., Лучић Н., Миличевић С., Љ. Вишекруна. *Гинекологија и акушерство са здравственом његом*. Бања Лука 2013.
2. Кулић Љ. *Здравствена њега 1 и 2*. Београд 2011.
3. Шимић Ц., Шимић М., Перић О. *Гинекологија и перинатологија са здравственом његом*: Мостар 2005.
4. Проф. др Ненад Лучић (шеф катедре), Проф. др Весна Ећим-Злојутро, Проф. др Јованић Небојша, Проф. др Ненад Бабић, Проф. др Санја Сибинчић - *Наставни текстови*

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Писмени/Усмени	50	100
Колоквији	45			
Семинарски радови				

Посебна назнака за предмет:

У оквиру овог предмета студент ће обавити СП у укупном трајању од 40 часова (5 дана). Студент је дужан донијети на увид потписану евиденцију о обављеној СП.

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Ненад Лучић, ванредни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски Програм(и)	БАБИШТВО	

Назив предмета	ЗДРАВСТВЕНА ЊЕГА У ПУЕРПЕРИЈУМУ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕСТS бодова
	обавезни	6.	1 П + 3 КЛВ (60) + 40 СП	6
Наставници и сарадници:	др Ненад Лучић, ванредни професор - шеф катедре; др Весна Ећим – Злојутро, редовни професор; др Јованић Небојша, редовни професор; др Ненад Бабић, редовни професор; др Сања Сибинчић, ванредни професор; др Бранка Чанчаревић – Ђајић, доцент; др Драгановић Драгица, доцент; мр Перендија Владимир, виши асистент; Александра Бабић, стручни сарадник; Сандра Радетић, стручни сарадник; Ољача Сандра, стручни сарадник; Кос Бранка, стручни сарадник;			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходних година студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Стицање знања и вјештине из области акушерства у области здравствене заштите жене.Формирање лика медицинске сестре у области здравствене његе у акушерству, која показује знање о здравственом стању и болести пацијенткиње, доношењу исправних одлука приликом здравствене његе пацијенткиња и обезбијеђивање сигурности и приватности пацијенткиња.Утврђивање приоритета у здравственој њези пацијенткиња, ефикасна примјена методе лијечења,као и сарадња са медицинским тимом и породицом пацијенткиње.

Исходи учења (стечена знања):
Студент ће знати да примени знање у едукативно и здравствено–васпитном раду са пацијенткињама. Биће оспособљен поставити сестринску дијагнозу. Учествоваће у превенцији акушерских обољења,дијагностици,лијечењу,њези пацијенткиња.Биће оспособљен осигурати сигурност и заштиту труднице. Знати чувати професионалну тајну, усвојити професионално понашање. Оспособљен за самосталан рад у свим областима акушерства,као и квалитетно вођење медицинске документације

Компетенције:
Клиничко опспособљавање у бабиштву.

Садржај предмета:
Дефиниција и основни појмови здравствене његе у акушерству.У оквиру теоретске наставе у акушерству се обрађују: Упознавање са медицинском документацијом о акушерској њези у пуерперију; Пријем пуерпере на одјел и надзор непосредно након пријема из породилишта; Савладава вјештине добре комуникације које су потребне за успостављање повјерења код пуерпере; Контролише крварење епизиотомије и инволуцијских процеса утеруса; Њега и хигијена епизиотомије; Помоћ пуерпери код спонтаног мокрења и код успоставе спонтане столице непосредно након порођаја; Савјетује пуерпере о прехрани током пуерперија; Помаже пуерпери код дојења и издајања; Праћење виталних параметара

Методе наставе и савладавање градива:
Настава се изводи у облику предавања, клиничких вјежби, семинара, колоквија, консултација и самосталног рада студента. Вјежбе ће се изводити на Клиници за гинекологију и акушерство УКЦ РС.

Литература:

1. Ећим-Злојутро В., Лучић Н., Миличевић С., Љ. Вишекруна. *Гинекологија и акушерство са здравственом његом*. Банја Лука 2013.
2. Кулић Љ. *Здравствена њега 1 и 2*. Београд 2011.
3. Шимић Ц., Шимић М., Перић О. *Гинекологија и перинатологија са здравственом његом*: Мостар 2005.
4. Проф. др Ненад Лучић (шеф катедре), Проф. др Весна Ећим-Злојутро, Проф. др Јованић Небојша, Проф. др Ненад Бабић, Проф. др Санја Сибинчић - *Наставни текстови*

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	4	Писмени/Усмени	50	100
Колоквији	45			
Семинарски радови				

Посебна назнака за предмет:

У оквиру овог предмета студент ће обавити СП у укупном трајању од 40 часова (5 дана). Студент је дужан донијети на увид потписану евиденцију о обављеној СП.

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Ненад Лучић, ванредни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски Програм(и)	БАБИШТВО	

Назив предмета	ОРГАНИЗАЦИЈА И МЕНАЏМЕНТ У ЗДРАВСТВЕНОЈ ЊЕЗИ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	6.	1 П + 1 С + 1 КЛВ (45)	3
Наставници и сарадници:	др Мирко Станетић, редовни професор; Дарија Кнежевић, ма, виши асистент; мр Савка Штрбац, стручни сарадник; Силвија Гамбирожа, стручни сарадник			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходних година студија.	

Циљеви изучавања предмета:
Стицање знања о основама и принципима организације и менаџмента у системима, са нагласком на здравство, као система за пружање услуга у домену здравствене заштите становништва. Упознавање са функцијама менаџмента, интеграција функције менаџмента у организационе службе. Упознавање и схватање организациони модела служби. Стицање знања о појмовима контроле, мониторинга, истраживања и обезбјеђивања квалитета.

Исходи учења(стечена знања):
Студент ће након одслушаног колегија и положеног испита моћи да: дефинише фазе менаџмента и организацију сестринске службе; дефинише савремено лидерство као и теорије лидерства; правилно делегира послове у сестринској служби; да примјени стратегију мотивације; да организује и примјени тимски рад медицинских сестара/техничара и постигне аутономију у сестринству; упозна врсте планирања сестринске службе, кадровску политику; врши процјену квалитета у здравственим установама, посебно у здравственој њези; упозна увођење система квалитета и писање процедура за обезбјеђење квалитета.

Компетенције:
Теоријско и клиничко оспособљавање.

Садржај предмета:
Дефинисање менаџмента. Историјски развој и теорије менаџмента. Планирање кадрова. Увођење у посао новопримљених радника. Едукација кадрова. Управљање здравственом његом. Обезбеђење квалитета здравствене његе. Спровођење контроле, мониторинга и евалуације квалитета здравствене његе.

Методе наставе и савладавање градива:
Настава се изводи у облику предавања, израде семинарских радова, колоквија, консултација и самосталног рада студента.

Литература:
1. Ракић, С. и Антонић, Д. (2015). <i>Основе здравственог манаџмента</i> . Бања Лука: Апеирон.
2. Мићовић, П. (2008). <i>Здравствени менаџмент</i> . Београд: Савремена администрација
3. Миловић, Љ. (2004). <i>Организација здравствене његе са манаџментом</i> . Београд: Научна књига.

Облици провјере знања и оцјењивање:				
Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	10	Усмени / Писмени	50	100

Колоквиј	20			
Семинарски рад	20			
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Мирко Станетић, редовни професор; Дарија Кнежевић, ма, виши асистент; Силвија Гамбирожа, стручни сарадник.				

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	ИСХРАНА И ДИЈЕТЕТИКА			
	Посебно у односу на жене, новорођенчад и мале бебе			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	6.	1 П + 1 С + 1 КЛВ (45)	3
Наставници и сарадници:	др Весна Рудић Грујић, доцент; др Драгана Стојисављевић, доцент; мр Милкица Грабеж, виши асистент; мр Љиљана Станивук, виши асистент.			

Условљеност другим предметима:		Облик условљености		
Циљеви изучавања предмета:				
Студенти треба да овладају знањем о значају исхране за здравље и потенцијалној улози и превенцији болести као и улози нутритивне терапије у оквиру лијечења одређених болести. Такође је и циљ да се студент оспособи да спроводи, контролише, евалуира и води евиденцију свих етапа процеса нутритивне његе болесника.				
Исходи учења (стечена знања):				
Студент стиче знање о храни, њеним конституентима; потребама у макро- и микронутријентима; студент ће моћи да процени стање ухрањености и да предложи и примјени процес нутритивне његе током примјене прилагођене медицинске нутритивне терапије у оквиру одређене болести; као и у организацији и расподјели оброка у болничком окружењу.				
Компетенције:				
6 (погледати прилог Компетенције).				
Садржај предмета:				
Храна – основ препорука правилне исхране и дијетотерапије. Правилна исхрана. Исхрана различитих популационих група. Увод у клиничку исхрану са основама медицинске нутритивне терапије. Здравствено-еколошки аспект физичке активности.				
Методе наставе и савладавање градива:				
Настава се изводи у облику предавања, семинара, клиничких вјежби, колоквија, консултација и самосталног рада студента				
Литература:				
1. Јорга, Ј. (2013). <i>Хигијена</i> . Београд: Медицински факултет. 2. Новаковић, Б. Јусуповић, Ф. <i>Исхрана и здравље</i> . Нови Сад: Медицински факултет 3. Васиљевић, Н. (2015). <i>Практикум из хигијене са медицинском екологијом</i> . Београд: Медицински факултет.				
Облици провјере знања и оцјењивање:				
Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	10	Усмени	50	100

Практични дио	20			
Семинарски рад	20			
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Весна Рудић Грујић, доцент				

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски Програм(и)	БАБИШТВО	

Назив предмета	ЗДРАВСТВЕНА ЊЕГА У ГИНЕКОЛОШКОЈ ОНКОЛОГИЈИ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	изборни	6.	1 П + 1 С + 1 КЛВ (45)	3
Наставници и сарадници:	др Ненад Лучић, ванредни професор - шеф катедре; др Весна Ећим – Злојутро, редовни професор; др Јованић Небојша, редовни професор; др Ненад Бабић, редовни професор; др Сања Сибинчић, ванредни професор; др Бранка Чанчаревић – Ђајић, доцент; др Драгановић Драгица, доцент; мр Перендија Владимир, виши асистент; Александра Бабић, стручни сарадник; Сандра Радетић, стручни сарадник; Ољача Сандра, стручни сарадник; Кос Бранка, стручни сарадник;			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходних година студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета: Стицање знања и вјештине из области гинекологије у области здравствене заштите жене. Формирање лика медицинске сестре у области здравствене његе у гинекологији, која показује знање о здравственом стању и болести пацијенткиње, доношењу исправних одлука приликом здравствене његе пацијенткиња и обезбијеђивање сигурности и приватности пацијенткиња. Утврђивање приоритета у здравственој њези пацијенткиња, ефикасна примјена методе лијечења, као и сарадња са медицинским тимом и породицом пацијенткиње.	
Исходи учења (стечена знања): Студент ће знати да примени знање у едукативно и здравствено – васпитном раду са пацијенткињама. Имаће примјерено знање из биолошких и хуманих наука, знање о људском расту и развоју. Биће оспособљен поставити сестринску дијагнозу. Учествоваће у превенцији гинеколошких обољења, дијагностици, лијечењу, њези пацијенткиња. Биће оспособљен осигурати сигурност и заштиту гинеколошко-онколошких пацијенткиња. Знати чувати професионалну тајну, усвојити професионално понашање. Оспособљен за самосталан рад у свим областима гинекологије, као и квалитетно вођење медицинске документације.	
Компетенције: Клиничко оспособљавање у бабиштву.	
Садржај предмета: Дефиниција и основни појмови здравствене његе у гинекологији. У оквиру теоретске наставе у гинекологији се обрађују: Пријем гинеколошко-онколошког пацијента; Пријем хитних стања у гинеколошкој онкологији; Вођење медицинске документације; Терапијске процедуре; Хигијенско – дијетски режим исхране; Психофизичка подршка, сарадња са породицом; Њега пацијента у акутној фази болести; Палијативна њега;	
Методе наставе и савладавање градива: Настава се изводи у облику предавања, клиничких вјежби, семинара, колоквија, консултација и самосталног рада студента. Вјежбе ће се изводити на Клиници за гинекологију и акушерство УКЦ РС.	
Литература:	

1. Ећим-Злојутро В., Лучић Н., Миличевић С., Јб. Вишекруна. *Гинекологија и акушерство са здравственом његом*. Банја Лука 2013.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Писмени/Усмени	50	100
Колоквији				
Семинарски радови	45			

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Ненад Лучић, ванредни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски Програм(и)	БАБИШТВО	

Назив предмета	ЗДРАВСТВЕНА ЊЕГА ТРУДНИЦА СА ПРЕЕКЛАМПСИОМ И ЕКЛАМПСИОМ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
	изборни	6.	1 П + 1 С + 1 КЛВ (45)	3
Наставници и сарадници:	др Ненад Лучић, ванредни професор - шеф катедре; др Весна Ећим – Злојутро, редовни професор; др Јованић Небојша, редовни професор; др Ненад Бабић, редовни професор; др Сања Сибинчић, ванредни професор; др Бранка Чанчаревић – Ђајић, доцент; др Драгановић Драгица, доцент; мр Перендија Владимир, виши асистент; Александра Бабић, стручни сарадник; Сандра Радетић, стручни сарадник; Ољача Сандра, стручни сарадник; Кос Бранка, стручни сарадник;			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходних година студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета: Стицање знања и вјештине из области акушерства у области здравствене заштите жене. Формирање лика медицинске сестре у области здравствене његе у акушерству, која показује знање о здравственом стању и болести пацијенткиње, доношењу исправних одлука приликом здравствене његе пацијенткиња и обезбијеђивање сигурности и приватности пацијенткиња. Утврђивање приоритета у здравственој њези пацијенткиња, ефикасна примјена методе лијечења, као и сарадња са медицинским тимом и породицом пацијенткиње.	
Исходи учења (стечена знања): Студент ће знати да примени знање у едукативно и здравствено-васпитном раду са пацијенткињама. Биће оспособљен поставити сестринску дијагнозу. Учествоваће у превенцији акушерских обољења, дијагностици, лијечењу, њези пацијенткиња. Биће оспособљен осигурати сигурност и заштиту труднице. Знати чувати професионалну тајну, усвојити професионално понашање. Оспособљен за самосталан рад у свим областима акушерства, као и квалитетно вођење медицинске документације	
Компетенције: Клиничко опспособљавање у бабиштву.	
Садржај предмета: Дефиниција и основни појмови здравствене његе у акушерству. У оквиру теоретске наставе у акушерству се обрађују: Упознаје се са медицинском документацијом о акушерској њези трудница са прееклампсијом и еклампсијом. Упознаје се са планирањем, организирањем и провођењем акушерске његе ризичних трудноћа. Учествоје у праћењу трудница са прееклампсијом и еклампсијом. Упознаје се са прехраном и дијетама труднице код дијабетичне трудноће и код трудница са гестозом. Проводи снимање ЦТГ записа те препознаје неправилности. Проводи ив.им.сц терапију те пер ос терапију лијекова. Праћење виталних параметара. Слушање куцаја чединјег срца и препознавање неправилности.	
Методе наставе и савладавање градива:	

Настава се изводи у облику предавања, клиничких вјежби, семинара, колоквија, консултација и самосталног рада студента. Вјежбе ће се изводити на Клиници за гинекологију и акушерство УКЦ РС.

Литература:

1. Ећим-Злојутро В., Лучић Н., Миличевић С., Љ. Вишекруна. *Гинекологија и акушерство са здравственом његом*. Бања Лука 2013.
2. Кулић Љ. *Здравствена њега 1 и 2*. Београд 2011.
3. Шимић Ц., Шимић М., Перић О. *Гинекологија и перинатологија са здравственом његом*: Мостар 2005.
4. Проф. др Ненад Лучић (шеф катедре), Проф. др Весна Ећим-Злојутро, Проф. др Јованић Небојша, Проф. др Ненад Бабић, Проф. др Санја Сибинчић - *Наставни текстови*

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Писмени/Усмени	50	100
Колоквији				
Семинарски радови	45			

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Ненад Лучић, ванредни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	ЊЕГА У ПРИМАРНОЈ ЗДРАВСТВЕНОЈ ЗАШТИТИ, ПОРОДИЦИ И ЗАЈЕДНИЦИ			
	Са посебним акцентом на труднице, породиље и новорођенчад			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	7.	3 П + 3 КЛВ (90) + 120 СП	10
Наставници и сарадници:	Проф. др Гордана Тешановић, редовни професор, Шеф Катедре породичне медицине; доц. др Косана Станетић, доцент; доц. др Верица Петровић, доцент; Доц. др Сузана Савић, доцент; и стручни сарадници из области здравствене његе			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета: Едукација студента о начину рада у породичној медицини, промоцији здравља и превенцији болести, здравственој њези у примарној здравственој заштити/породичној медицини, породици и заједници, здравственој заштити жена, трудница, породиља и новорођенчади, вјештинама комуникације, сестринском процесу, процјени породице, вођењу документације у сестринској пракси, као и најчешћим здравственим проблемима због којих се ови пацијенти јављају на преглед у породичну медицину.	
Исходи учења (стечена знања):	

Студент ће бити оспособљен да: познаје, примјењује и проводи сестрински процес и процјену породице, познаје начину рада у породичној медицини, спроводи промоцију здравља и превенцију болести; Добро влада вјештинама вербалне и невербалне комуникације; Познаје основе етике при пружању здравствене његе; Врши едукације о основним активностима неопходним за здрав и нормалан развој трудноће и стања после порођаја, и јача улогу медицинске сестре у улози пружања бабиштва; Едукује труднице о важности правилне психофизичке припреме за пород; Едукује о физиолошкој и патолошкој трудноћи, сметњама у трудноћи, као и могућим компликацијама; Едукује труднице и породиље о правилном начину исхране; Едукује о порођају и порођајним добрима; Пружа здравствене услуге овим пацијентима у консултацији са ординирајућим доктором; Едукује жене репродуктивне доби о важности редовног провођења "Папа" теста у раном откривању карцинома грлића материце; Едукује жене о важности редовног самопрегледа дојке и мамографских прегледа; Препознаје пацијенте који су у повећаном ризику за оболијевање од остеопорозе; Едукује жене репродуктивне доби о важности спречавања нежељене трудноће, употреби контрацептивних средстава, личној и сексуалној хигијени; Едукује о хитним стањима жена, породиља, новорођенчади, као и о вагиналним крварењима; Информише жене о симптомима и понашањима у менопаузи; Проводи едукацију о поступцима који се морају провести у првој посјети породиљи и новорођенчету, који подразумевају: едукацију породиље о хигијени, о прегледу дојки, провјери висине фундуса утеруса, лохијама, њези епизиотомије, скидању шавова, те едукацији породиље о здравственој њези новорођенчета, развојној доби новорођенчета, анатомским карактеристикама новорођенчета, поступцима након изласка из породилишта; Подијели додатне информације које се односе на: праћења напретка новорођенчета, природној и вјештачкој исхрани новорођенчета, саставу мајчиног млијека, дојењу и проблемима који су везани за дојење, те контраиндикације за дојење, положају новорођенчета приликом дојења, измузању и чувању измуженог млијека и дохрани дјетета; Познаје гастроинтестиналне проблеме у новорођеначкој доби; Проводи едукацију о њези новорођенчета (кожа, слузница, коса, нокти, широко повијање и патологија), купању бебе, њези пупчаника и уочавање патолошких процеса (инфекције пупка); Познаје физиолошке појаве код новорођенчета, психомоторни развој дјетета; Препознаје хипербилирубинемију код новорођенчади и по потреби консултује доктора породичне медицине или педијатра; Пружа информације о обавезном календару вакцинације у Републици Српској; Познаје важности тимског рада у породичној медицини и субјектима у заједници у циљу унапријеђења здравствене заштите труднице, дјетета и мајке и вођењу документације у сестринској пракси.

Компетенције:

Оспособљавање студената за пружање здравствене његе посебно у односу на труднице, породиље и новорођенчад.

Садржај предмета:

Увод у породичну медицину и бабиштво. Промоција здравља и превенција болести. Менаџмент промјена. Основи етике у пружању здравствене његе у породичној медицини и бабиштву. Вјештине комуникације у породичној медицини и бабиштву. Сестрински процес и процјена породице. Правилна исхрана труднице и породиље. Улога медицинске сестре у пружању здравствене његе трудница, породиља и новорођенчади. Физиолошка трудноћа. Патолошка трудноћа. Компликације и хитна стања у трудноћи. Психофизичка припрема труднице за пород. Основна знања о породу и порођајним добрима. Постпарталне компликације, обољења и болести. Хигијена породиље (епизиотомија, лохије). Прва кућна посјета породиљи и новорођенчету. Развојни периоди и адаптација новорођенчета. Здраво новорођенче. Примитивни рефлекси новорођенчета. Њега новорођенчета. Поступци сестринске његе новорођенчета у кућним условима. Психомоторни развој дјетета, знаци напретка новорођенчета. Лична хигијена породиље и припрема дојки за дојење. Успостава природне исхране новорођенчета, састав мајчиног млијека. Проблеми везани за дојење и контраиндикације за дојења. Дохрана и умјетна исхрана новорођенчета. Најчешћи гастроинтестинални проблеми дојеначке доби. Обавезни календар вакцинације у Републици Српској. Тимски рад у породичној медицини у циљу унапређења здравствене заштите труднице, породиље и новорођенчета. Вођење документације у сестринској пракси.

Методе наставе и савладавање градива:

Настава се изводи у облику предавања, клиничких вјежби, семинара, колоквија, консултација и стручне праксе студената.

Литература:

Скрипта

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	20	Писмени	50	100
Колоквиј	15			
Семинарски рад	15			

Посебна назнака за предмет:

У оквиру овог предмета студент ће обавити стручну праксу (СП) у укупном трајању од 120 часова (15 дана). Студент је дужан донијети на увид потписану евиденцију о обављеној СП.

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Гордана Тешановић, редовни професор, Шеф Катедре породичне медицине

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВА	

Назив предмета	КОМПЛИКАЦИЈЕ У ПОРОДУ И ПУЕРПЕРИЈУМУ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	7.	2 П + 4 КЛВ (45) + 25 СП	6
Наставници и сарадници:	др Ненад Лучић, ванредни професор - шеф катедре; др Весна Ећим – Злојутро, редовни професор; др Јованић Небојша, редовни професор; др Ненад Бабић, редовни професор; др Сања Сибинчић, ванредни професор; др Бранка Чанчаревић – Ђајић, доцент; др Драгановић Драгица, доцент; мр Перендија Владимир, виши асистент; Александра Бабић, стручни сарадник; Сандра Радетић, стручни сарадник; Ољача Сандра, стручни сарадник; Кос Бранка, стручни сарадник;			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета: Стицање знања и вјештине из области акушерства у области здравствене заштите жене. Формирање лика медицинске сестре у области здравствене његе у акушерству, која показује знање о здравственом стању и болести пацијенткиње, доношењу исправних одлука приликом здравствене његе пацијенткиња и обезбијеђивање сигурности и приватности пацијенткиња. Утврђивање приоритета у здравственој њези пацијенткиња, ефикасна примјена методе лијечења, као и сарадња са медицинским тимом и породицом пацијенткиње.	
Исходи учења (стечена знања): Студент ће знати да примени знање у едукативно и здравствено-васпитном раду са пацијенткињама. Биће оспособљен за самосталан рад код извођења свих интервенција и операција у акушерству. Знати чувати професионалну тајну, усвојити професионално понашање. Оспособљен за самосталан рад у свим областима акушерства, као и квалитетно вођење медицинске документације	
Компетенције: Клиничко оспособљавање у бабиштву.	
Садржај предмета: Дефиниција и основни појмови здравствене његе у акушерству. У оквиру теоретске наставе у акушерству се обрађују: Повреде порођајних путева; Дистоција рамена; Крварење и шок у порођају (руптура утеруса, инверзија утеруса, плацента превија, атонија утеруса после порођаја, абрупција плаценте, хиповолемијски шок); Усвајање знања о улози сестре код компликација у току и после порођаја; Документација и систем пружања здравствене његе и тимски рад. Сестринска функција и компетенција. Професионално понашање и професионално чување тајне.	
Методе наставе и савладавање градива: Настава се изводи у облику предавања, клиничких вјежби, колоквијума и консултација. Вјежбе ће се изводити на Гинеколошко – акушерској клиници - УКИ РС.	
Литература:	

1. Ећим-Злојутро В., Лучић Н., Миличевић С., Љ. Вишекруна. *Гинекологија и акушерство са здравственом његом*. Банја Лука 2013.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Писмени/Усмени	50	100
Практични	45			
Семинарски радови				

Посебна назнака за предмет:

У оквиру овог предмета студент ће обавити СП у укупном трајању од 25 часова (3 дана). Студент је дужан донијети на увид потписану евиденцију о обављеној СП.

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Ненад Лучић, вандредни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
Студијски програм:	БАБИШТВА		

Назив предмета	ЗДРАВСТВЕНА ЊЕГА У ПОРОЂАЈУ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	7.	2 П + 3 КЛВ (75) + 40 СП	6
Наставници и сарадници:	др Ненад Лучић, ванредни професор - шеф катедре; др Весна Ећим – Злојутро, редовни професор; др Јованић Небојша, редовни професор; др Ненад Бабић, редовни професор; др Сања Сибинчић, ванредни професор; др Бранка Чанчаревић – Ђајић, доцент; др Драгановић Драгица, доцент; мр Перендија Владимир, виши асистент; Александра Бабић, стручни сарадник; Сандра Радетић, стручни сарадник; Ољача Сандра, стручни сарадник; Кос Бранка, стручни сарадник;			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:

Стицање знања и вјештине из области акушерства у области здравствене заштите жене. Формирање лика медицинске сестре у области здравствене његе у акушерству, која показује знање о здравственом стању и болести пацијенткиње, доношењу исправних одлука приликом здравствене његе пацијенткиња и обезбијеђивање сигурности и приватности пацијенткиња. Утврђивање приоритета у здравственој њези пацијенткиња, ефикасна примјена методе лијечења, као и сарадња са медицинским тимом и породицом пацијенткиње.

Исходи учења (стечена знања):

Студент ће знати да примени знање у едукативно и здравствено–васпитном раду са пацијенткињама. Биће оспособљен за самостално води и обави порођај. Знати чувати професионалну тајну, усвојити професионално понашање.

Компетенције:

Клиничко оспособљавање у бабиштву.

Садржај предмета:

Дефиниција и основни појмови здравствене његе у акушерству. У оквиру теоретске наставе у акушерству се обрађују: Пријем труднице у породилиште (остварити добру комуникацију са трудницом); Вођење медицинске документације; Мјерење витаних параметара, узимање карличних мјера, ЦТГ мониторинг, давање ив.им. терапије током порођаја; Психолошка подршка током порођаја; Њега труднице у првом порођајном добу (процјена стања труднице, праћење фреквенције срца фетуса, положај и кретање труднице, вагинални преглед, превенција продуженог порођаја); Њега труднице у другом порођајном добу (положај труднице, спуштање плода у порођајни канал, заштита међице, епизиотомија); Њега труднице у трећем порођајном добу (контролисано истискивање постељице); Њега труднице у четвртм порођајном добу (збрињавање епизиотомије, праћење крварења у наредна 2 сата, опште стање породиље)

Методе наставе и савладавање градива:

Настава се изводи у облику предавања, вјежби, колоквијума и консултација. Вјежбе ће се изводити на Гинеколошко – акушерској клиници - УКИЦ.

Литература:

1. Ећим-Злојутро В., Лучић Н., Миличевић С., Љ. Вишекруна. *Гинекологија и акушерство са здравственом његом*. Банја Лука 2013.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави		Практични		100
Колоквији		Писмени-тест		
Семинарски радови				

Посебна назнака за предмет:

У оквиру овог предмета студент ће обавити СП у укупном трајању од 40 часова (5 дана). Студент је дужан донијети на увид потписану евиденцију о обављеној СП.

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Ненад Лучић, вандредни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД У ЗДРАВСТВЕНОЈ ЊЕЗИ			
	Пракса заснована на доказима			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	7.	1 П + 1 С + 1 В (45)	3
Наставници и сарадници:	Др Зоран Вујковић, редовни професор; др Милош Стоилковић, редовни професор			

Условљеност другим предметима:			Облик условљености	
Положени испити из претходне године студија.			Према правилима студирања на I циклусу студија.	
Циљеви изучавања предмета:				
Основни циљ предмета Научноистраживачки рад у здравственој њези је изучавање научних метода и методолошких поступака у биомедицинским истраживањима у здравственој њези са посебним акцентом на сестринску праксу која је заснована на доказима као и за развијање одређене креативности.				
Исходи учења (стечена знања):				
Студент ће бити оспособљен да уочава, формулише и рјешава проблеме из области научноистраживачког рада у здравственој њези.				
Компетенције:				
Оспособљавање за писање научног рада.				
Садржај предмета:				
Увод и значај научноистраживачког рада у здравственој њези и сестринске праксе засноване на доказима. Научни метод и методолошки поступак у медицинским наукама. Класификација и подјела науке према областима и нивоима истраживања. Основне карактеристике истраживања у медицини и класификација истраживања у вези са здрављем. Биомедицинска истраживања и базични принципи биоетике. Општа, посебна и експериментална методологија. Презентација резултата истраживања. Формулисање хипотезе и експериментално провјеравање хипотезе. Клинички експеримент и фазе у истраживачком процесу. Евалуациона истраживања. Истраживање у јавноздравственим наукама.				
Методе наставе и савладавање градива:				
Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, колоквија, консултација и самосталног рада студента.				
Литература:				
1. Ристановић, Д. и Дачић, М. (2003). <i>Основи методологије научноистраживачког рада у медицини</i> . Београд. 2. Марушић, М. (2008). <i>Увод у знанствени рад у медицини</i> . 4.издање: Загреб: Медицинска наклада. 3. Савић, Ј. (2001). <i>Како написати, објавити и вредновати научно дело у биомедицини</i> . Београд: Култура.				
Облици провјере знања и оцјењивање:				
Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	4	Усмени / Писмени	50	100

Колоквији	46			
Семинарски рад				
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Зоран Вујковић, редовни професор				

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	СОЦИОЛОГИЈА ЗДРАВЉА, БОЛЕСТИ И МУЛТИКУЛТУРА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	7.	1 П + 1 С (30)	2
Наставници и сарадници:	др Живана Гаврић, редовни професор			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени предмети из предходне године	Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета: Стицање знања и вјештина како би се осигурала стручна и сигурна здравствена заштита адекватна за потребе појединца, породице и групе, као и заједнице за које је медицинска сестра одговорна, узимајући у обзир развој научног и техничког знања, као и захтјеве квалитета и сигурности, који је усвојен у складу са прописима и правилима професионалног понашања. Оспособљавање за само-процјене, дијагнозе, планирања и пружања интегрисане здравствене његе која се фокусира на здравствени исход процјеном утицаја ситуације, позадина и пружена њега, кроз смјернице. Упознавање са мјерама здравствене заштите и улоге здравствених установа и здравствених радника у њеном остварењу са освртом на породилишта, кроз праћење обима и квалитета рада истих. Самостално успостављање механизма за процјену и процес за континуирано унапређивање квалитета, узимајући у обзир научни, технички и етички развој. Упознавање са начином оцјењивања здравља код цјелокупног становништва као и код појединих групација становништва (дјеца, адолесценти, омладина, жене). Упознавање и проучавање индикатора о становништву и о обољењима, те разумјевање друштвених и културних оквира у понашању појединца и заједнице и утицаја истих на њихово здравље. Схватање значаја система здравствене његе и здравствене заштите који се фокусирају на појединцима, породици или групама, оцјењујући њихов утицај. Да се оспособе за аутономију стицања, кориштења и размијене информација између пацијента и здравствених радника и здравствених установа и заједнице. Да самостално координишу његу за групе пацијената и интердисциплинарни рад према заједничком циљу пружања квалитетне здравствене заштите и сигурности пацијента у складу са њиховим правима.	
Исходи учења (стечена знања):	

Да препозна биолошке, социјалне, психолошке и факторе ризика за здравље људи. Да упозна потребу за психо-социјалним и вјерским потребама, особе, пацијената и породице у циљу да их обухвати у њиховом лијечењу. Да процјени физичке, психичке и социо-културолошке аспекте појединца, групе као и заједнице. Да води правилно евиденцију и користи правилно медицинску документацију. Да осмисле и спроведу планове побољшања њега за појединце и групу током животног циклуса, узимајући у обзир научни, технички и етички развој. Да идентификује концептуални оквир за здравствену заштиту појединаца као и цјелокупног становништва уз идентификовање најважнијих теоријских моделе на основу методологије рада. Да се оспособи за спроведбу планова заштите који важе за њега језика и међународну номенклатуру. Да знају улоге и одговорности различитих чланова друштвеног и здравственог тима и да препознају важност интердисциплинарне (мултидисциплинатне) интервенције и рада. Да препознају утицај различитих друштвених фактора који утичу на здравље и здравствену његу. Да идентификује однос између биолошких, културних и социјалних аспеката у дјеловању на процес здравља и болести. Да објасни како различите здравствене социолошке теорије могу помоћи здравственој организацији да пружи разумну његу и у складу са социјалном, економском, политичком и културном разноликошћу. Да препознају како начин живота, здравствене навике и искуства појединца и групе у систему здравствене заштите одређују и утичу на болести. Да објасни разноликоост понашања и тражења помоћи када се појаве симптоми болести. Да наведе кораке које треба слиједити за израду акционог плана и процедура познавајући расположиве ресурсе. Да класификује радње које се морају спровести у случајевима инцидената у ванредним стањима. Да се упознају са развојем здравствених технологија и значајем примјењивања здравствене технологије и стварању информације у комуникационом систему. Да комуницира јасно, показујући поштовање и демократију, са здравственим тимом, пацијентима, породицама и заједницама узимајући у обзир мултикултурални контекст и у складу са интернационалним етичким кодексом за здравствене раднике. Да утврди јасне циљеве, заједно са колегама, као и са мултидисциплинарним тимом да постигну заједничке циљеве, прихватајући неопходне промјене да достигну тај циљ. Да преузме одговорности у улози члана интердисциплинарног тима. Да покажу став и усмјерење ка континуираном побољшању и да се посвети тимском раду.

Компетенције:

Разумјевање детерминати здравља, утицаја социјалних, менталних и физичких фактора на здравље.
Разумјевање мултикултуралног приступа у здравственој њези.

Садржај предмета:

Развој, дефиниција и предмет изучавања социјалне медицине (јавног здравља); -Здравље и фактори који утичу на здравље;-Здравствена заштита и мјере на заштити здравља; -Мјесто остваривања здравствене заштите; -Улога здравствених установа и здравствених радника у систему здравствене заштите; -Методологија проучавања здравља становништва; -Демографски и здравствени индикатори- историјски појмови и најновија збивања; -Морбидитет- Основне вјештине у односу на бригу о појединцима, групама и породицама током животног циклуса у различитим окружењима -Здравствена заштита дјете, адолесцената и омладине; -Здравствена заштита жена -Планирање породице; -Социлошко медицински значај менталног здравља, и масовних незаразних болести (кардиоваскуларне болести, малигне болести и др); -Социлошко медицински значај болести зависности, заразних болести и повреда; -Значај интернационалне класификације болести и узрока смрти (МКБ) за праћење морбидитета и морталитета; -Медицинска евиденција и документација; -Међународна здравствена сарадња; Проток информација у здравственом систему. Е-здравље; -Интердисциплинарни рад; -Документи међународних организација и Европске Уније (ЕУ), о квалитету и стандардима као и о безбједности и правима пацијената, палијативна њега; -Мултикултурална њега, рад са мултикултуралним клијентима и у мултикултуралним заједницама; -Социјални маркетинг; -Пренос знања; -Принципи здравствене њега, укључујући здравствену заштиту појединца и континуитет заштите

Методе наставе и савладавање градива:

Настава се изводи у облику предавања, интерактивних вјежби, колоквија, консултација и самосталног рада студента те завршни испит

Литература:

1. Јаковљевић Ђ, Грујић В. *Социјална медицина*. Нови Сад, 2005.
2. European Centre for Disease Prevention and Control. Social media strategy development-A guide to using social media for public health communication. Stockholm: ECDC; 2016
3. Adapted from WHO Regional Office for Europe (2013). WHO EURO Health Systems Governance Learning Package. Participant Handbook. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe.
4. Извјештаји Свјетске здравствене организације (WHO) из области здравља на глобалном, регионалном нивоу, идр.

Помоћна литература:

1. WHO, Health communication, social marketing and advocacy. WHO Geneva, Switzerland, 2011.
European Commission: Public Health, Social trend, Health indicators. http://ec.europa.eu/health/index_en.htm
2. Гаврић Ж. *Примјена статистике у медицини*. Треће издање, Медицински факултет, Бања Лука, 2013.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	10	Писмени	30	100
Колоквији	10	Усмени	50	
Семинарски рад	-			

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Живана Гаврић, редовни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
Студијски програм:	БАБИШТВО		

Назив предмета	СЕСТРИНСТВО У ЗАЈЕДНИЦИ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
	изборни	7.	1 П + 2 КЛВ (45)	3
Наставници и сарадници:	др Гордана Тешановић, редовни професор, Шеф Катедре породичне медицине; др Косана Станетић, доцент; др Верица Петровић, доцент; др Сузана Савић, доцент; и стручни сарадници из области здравствене његе			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на И циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Едукација студената о начину рада сестара у заједници, компетенцијама и улози сестре у заједници, пружању здравствене заштите женама, трудницама, породиљама и новорођенчету, промоцији здравља, превенцији и раном откривању болести и редукцији фактора ризика за њихов настанак, вјештинама комуникације, сестринском процесу и процени породице, најчешћим здравственим проблемима због којих сестра пружа здравствену његу у заједници, препознавање патолошких и физиолошких стања код трудница, породиља и новорођенчади, апликацији парентералне терапије и вођењу медицинске документације у сестринској пракси.

Исходи учења (стечена знања):
Студент ће бити осопособљен да зна и разумије развој сестринства у заједници, да промовише здравље у породици и заједници, учествује у превенцији болести, процјењује, његује пацијенте у кућним условима, планира и имплементира његу и здравствену заштиту за кориснике здравствене заштите у њиховим домовима или заједници према физичким, менталним и духовним потребама и доби, да влада вјештинама добре комуникације, доноси одлуке о њези у здрављу и болести засноване на доступним доказима и етичким принципима, едукује жене репродуктивне доби о важности редовног провођења "Папа" теста у раном откривању карцинома грлића материце, едукује жене о важности редовног самопрегледа дојке и мамографских прегледа, проводи едукацију о поступцима који се морају провести у првој посјети породиљи и новорођенчету, који подразумевају: едукацију породиље о хигијени, о прегледу дојки, провјеру висине фундуса утеруса, ложијама, њези ране након проведене епизиотомије, скидању шавова, те едукацији породиље о здравственој њези новорођенчета, анатомским карактеристикама новорођенчета, поступцима након изласка из породилишта, проводи едукацију о њези новорођенчета (кожа, слuzница, коса, нокти, широко повијање и патологији), купању бебе, њези пупчаника и уочавање патолошких процеса (инфекције пупка), одржава професионалне односе са другим члановима тима, тежи да оснажи заједницу, породицу и пацијента као појединца, прихвати ауторитет и одговорност за своје акције и одлуке, те води адекватну сестринску документацију.

Компетенције:
Стицање знања и вјештина за рад у заједници.

Садржај предмета:

Реформа здравственог система у Републици Српској. Превенција и контрола незаразних болести. Дефиниција сестринства, развој и улога сестринства у заједници. Сестринска процјена пацијента и породице. Комуникацијске вјештине сестре у заједници. Улога медицинске сестре у пружању здравствене његе жена, трудница, породиља и новорођенчади. Поступци сестринске његе новорођенчета у кућним условима. Третман и процјена породиље у кућним условима. Етички аспекти његе сестре у заједници. Тимски рад у породичној медицини у циљу унапријеђења здравствене заштите труднице, породиље и новорођенчета. Вођење документације у сестринској пракси.

Методе наставе и савладавање градива:

Настава се изводи у облику предавања, клиничких вјежби, семинара, колоквија, консултација.

Литература:

Скрипта

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	20	Писмени	50	100
Колоквиј	15			
Семинарски рад	15			

Посебна назнака за предмет:

У оквиру овог предмета студент ће бити у обавези да прати предавања и обавља клиничке вјежбе.

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Гордана Тешановић, редовни професор, Шеф Катедре породичне медицине

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	ЗДРАВСТВЕНА ЊЕГА ЖЕНА У ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГИЈИ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	изборни	7.	1 П + 2 КЛВ (45)	3
Наставници и сарадници:	др Богдан Зрнић, редовни професор, Шеф катедре			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета: Упознавање са најчешћом дерматовенеролошком патологијом, са основним принципима њега дерматовенеролошког болесника и дијагностичких и терапијских процедура код хоспиталних болесника, као и код рада са амбулантним болесницима.	
Исходи учења (стечена знања): Студент ће моћи да: идентификује промјене на кожи код најчешћих кожних обољења; процијени тежину обољења, да одреди тријажу и степен хитности, као и начин збрињавања дерматолошког болесника, да савлада принципе палијативне њега хроничних болесника, објасни болеснику које припреме су потребне код дијагностичких процедура, те да савлада дијагностичке процедуре код најчешћих дерматолошких обољења, као код миколошке дијагностике, алерголошких тестирања, дерматоскопије кожних тумора, код биопсије кожне лезије, као и дијагностике у оквиру болести које се преносе полним контактом.	
Компетенције: Клиничко оспособљавање студената.	
Садржај предмета: Структура коже и кожних аднекса. Кожне патолошке промјене (ефлоресценце). Функција коже. Основни принципи у постављању дијагнозе кожних обољења. Најчешће дијагностичке методе у дерматовенерологији. Терапија у дерматовенерологији. Болести изазване микроорганизмима (вирусне, гљивичне и бактеријске инфекције), паразитарна обољења, егзантеми, алергијска обољења, дерматитиси (дисхидротични, нумуларни екцем, иритативни контактни дерматитис, инфективни екцем, атопијски дерматитис). Колагеноваскуларна обољења. Аутоимуне булозне дерматозе. Пурпура и васкулитис. Пруритус и прурито. Еритродермија. Папулосквამозна обољења. Болести кожних аднекса (длаке, ноката и жлијезда). Неурокутана обољења. Циркулаторна обољења коже. Туберкулоза коже. Нодозне дерматозе. Лајмска борелиоза. Тумори коже, невуси, преканцерозна кожна обољења. Кожне манифестације мултисистемских болести. Болести које се преносе полним контактом. Педијатријска и геријатријска дерматологија. Дерматовенеролошка обољења у трудноћи.	
Методе наставе и савладавање градива: Настава се изводи у облику предавања, клиничких вјежби, колоквија, консултација и самосталног рада студента.	
Литература: 1. Зрнић, Б. и сар. (2012). <i>Дерматовенерологија</i> . Бања Лука: Медицински факултет.	
Облици провјере знања и оцјењивање:	

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	4	Усмени / Писмени	50	100
Колоквији	46			
Семинарски рад				
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Богдан Зрнић, редовни професор				

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	ФИЗИОЛОГИЈА И ПАТОЛОГИЈА НОВОРОЂЕНЧЕТА			
	Њега и надзор новорођенчета			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	8.	2 П + 2 КЛВ (60)	6
			1 П + 2 КЛВ (45)	
Наставници и сарадници:	Др Јелица Предојевић Самарџић, редовни професор; др Снежана Петровић-Тепић, доцент;			

Условљеност другим предметима		Облик условљености		
Положени испити из претходне године студија.		Према правилима студирања на I циклусу студија.		
Циљеви изучавања предмета:				
Усвајење актуелних теоријских и практичних знања и вјештина из области здравствене њега у радиологији. Оспособљавање да се стечена знања примјене у пракси као и у научно истраживачком раду.				
Исходи учења (стечена знања):				
Након одсулшаног колегија студент ће стећи одређена знања из физиологије и патофизиологије новорођеначког доба.				
Компетенције:				
Збрињавање здравог и болесног новорођенчета, њега и надзор.				
Садржај предмета:				
Физиологија адаптационог периода; Поступак са здравим новорођенчетом у рађаони; Здравствена њега новорођенчета (најчешће болести новорођеначког доба);				
Методе наставе и савладавање градива:				
Теоријска настава и вјежбе са активним учешћем студената, семинари, консултације и самосталан рад студента.				
Литература:				
1. Мардешић Д. Педијатрија. Загреб: 2002.				
Облици провјере знања и оцјењивање:				
Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Усмени / Писмени	50	100
Колоквиј (и)				
Семинарски рад	45			
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Јелица Предојевић-Самарцић, редовни професор				

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	ПРОМОЦИЈА ЗДРАВЉА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	изборни	8.	2 П + 2 КЛВ (60)	3
Наставници и сарадници:	Проф. др Гордана Тешановић, редовни професор, Шеф Катедре породичне медицине; доц. др Косана Станетић, доцент; доц. др Верица Петровић, доцент; Доц. др Сузана Савић, доцент; др Живана Гаврић, редовни професор и стручни сарадници из области здравствене његе			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Едукација студената о спровођењу мјера промоције здравља и превенције болести у примарној здравственој заштити/породичној медицини, у циљу унапређења здравља и спречавања болести. Провођење наведених мјера ће обухватити парове са проблемом стерилитета, жене које желе остварити трудноћу, труднице, породиље, дјецу свих узраста и адолесценте, а одвијаће се у здравственим установама, као и у заједници - вртићи, школе, предузећа, мјесне заједнице и друго. Едукација о вођењу медицинске документације у сестринској пракси.

Исходи учења (стечена знања):
Студент ће бити оспособљен да едукује грађане наведених група о повећању контроле над својим здрављем, здрављем своје дјеце, унапређењу здравља и мјерама превенције болести; спроводи здравствено васпитне активности и надзор медицинских сестара и другог особља у тиму здравствене његе; едукује труднице о правилној исхрани, физичкој активности, контроли стреса, психофизичкој припреми за пород, савјетује мајке о важности дојења и начину правилне исхране новорођенчета и дојенчета; правилној тоалети и личној хигијени мајке и дјетета, процијени пушачки статус, степен зависности од пушења, као и методе за одвикавање од пушења код жена које желе постати мајке, трудница, породиља; идентификује зависнике о алкохолу и супстанцама (дрого), адекватно приступи овим пацијентима и едукује вулнерабилне групе у превенцији злоупотребе алкохола и дрога; едукује вулнерабилне групе (адолесценти) о сексуално преносивим болестима; разумије принципе правилне исхране, те да грађанима предложи адекватан начин исхране; објасни значај редовне физичке активности и њеног утицаја на здравље ове популације; објасни гојазност као фактор ризика за оболијевање од масовних незаразних болести, те да предложи нефармаколошке мјере за њено лијечење; идентификује особе под стресом, те да их обучава о методама за редукцију стреса; разумије и анализира кључне факторе ризика, као и принципе промоције здравља у циљу превенције компликација у периодима прије, током и после трудноће, али и дјеци свих узраста укључујући и адолесценте. Студент ће бити едукован о начину и важности вођења медицинске документације.

Компетенције:
Стицање знања и вјештина о креирању промотивних програма.

Садржај предмета:

Принципи и концепт промоције здравља. Здравствена нега усмјерена на превенцију обољена и очување здравља. Здравствено васпитање. Кампањске превентивне активности у циљу промоције здравља. Специфичности промоције здравља код трудница, породиља, дјеце и адолесцената. Промоција дојења и правилне исхране код новорођенчета и дојенчета. Превенција гојазности. Мјере промоције здравља у циљу превенције кардиоваскуларних болести. Мјере промоције здравља у циљу превенције хроничних опструктивних болести плућа. Мјере промоције здравља у циљу превенције шећерне болести. Мјере промоције здравља у циљу превенције малигних болести. Превенција болести зависности. Превенција сексуално преносивих болести. Принципи правилне исхране и редовне физичке активности. Стрес и релаксационе технике. Вођење медицинске документације у сестринској пракси.

Методe наставe и савладавање градива:

Настава се изводи у облику предавања, клиничких вјежби, семинара, колоквија, консултација.

Литература:

Скрипта

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	20	Писмени	50	100
Колоквиј	15			
Семинарски рад	15			

Посебна назнака за предмет:

У оквиру овог предмета студент ће бити у обавези да прати предавања и обавља клиничке вјежбе.

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Гордана Тешановић, редовни професор, Шеф Катедре породичне медицине

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	ПСИХОЛОГИЈА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	8.	2 П + 0 В + 1 С (45)	3
Наставници и сарадници:	др Нада Васелић, ванредни професор; мр Татјана Марковић-Басара, виши асистент			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Квалитетнија и комплетнија услуга болеснику и његовој породици уважавајући психолошке факторе како у етиологији болести, тако и у процесу дијагностиковања, лијечења, рехабилитације и превенције.

Исходи учења (стечена знања):
Студент ће моћи да опише и разумије значај препознавања психолошких реакција као што су стрес, отпор према терапији и лијечењу, као и поједине физиолошке реакције које су повезане са психогеним факторима. Такође, студент ће научити да опише, разумије и анализира потребе хроничних пацијената, као и кључне појмове и принципе палијативне његе, те да препозна и разумије ризичне и заштитне факторе за провођење терапије и увођења одговарајућих промјена у стил живота.

Компетенције:
Стицање неопходног знања са психолошког аспекта и одговарајућих вјештина у раду са пацијентима.

Садржај предмета:
Историјат схватања односа духа и тијела. Дефиниција психологије и основних појмова у психологији. Теоријске и примјењене гране психологије. Увод у здравствену психологију. Медицински и биопсихосоцијални модели болести и здравља. Понашање, здравље и примарна превенција. Реакције на симптом, болест и тражење стручне помоћи. Саопштавање дијагнозе. Стрес и физиолошке реакције на стрес. Стилкови и стратегије превладавања стреса. Однос и комуникација између медицинског особља и болесника. Психолошке реакције на хоспитализацију. Хроничне болести и хронична стања. Психолошки аспекти терминалних стања. Породица, здравље и болест.

Методе наставе и савладавање градива:
Настава се изводи у облику предавања, израде семинарских радова, колоквија, консултација и самосталног рада студента. Приликом предавања и излагања семинарских радова користиће се интерактивна метода, приказ случаја појединих болести те вјежбање појединих вјештина.

Литература:
1. Бергер, Д. (2002). <i>Здравствена психологија</i> . Београд: Друштво психолога Србије, Центар за примењену психологију.
2. Летић, Н. (2012). <i>Психопатологија дјеце и адолесцената</i> . Бања Лука: Филозофски факултет
3. Васелић, Н. (2015). <i>Психолошки приступи дјеци и адолесцентима са дијабетесом</i> . Бања Лука: Филозофски факултет.

Облици провјере знања и оцјењивање:		
Предиспитне обавезе	Завршни испит	Укупно бодова

Присуство настави	4	Усмени / Писмени	50	100
Колоквиј	30			
Семинарски рад	16			
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Нада Васелић, ванредни професор				

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	НАЧЕЛА И МЕТОДЕ ПОУЧАВАЊА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	8.	1 П + 0 В + 2 С (45)	3
Наставници и сарадници:	др Бране Микановић, ванредни професор; ма Кристијан Поповић, виши асистент			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.
Циљеви изучавања предмета:	
Упознавање студената са фундаменталним питањима савремене педагогије и дидактике, те оспособљавање студената за креирање васпитно-образовног процеса.	
Исходи учења (стечена знања):	
Студенти ће бити способни да: препознају категоријалне педагошке појмове; примјењују савремену педагошку терминологију; разумију и тумаче предмет педагогије; препознају специфичности васпитања; дефинишу циљ и конкретизују задатке и исходе васпитања; идентификују садржаје основних подручја и садржаје за реализацију васпитања; анализирају улогу основних фактора у процесу васпитања; примјењују сазнања о васпитном раду; објасне темељне појмове дидактике; самостално креирају наставни процес; објасне стратегије и врсте учења; идентификују компетенције наставника; разумију вриједност интеркултуралног васпитања и објасне социјалне аспекте васпитања и васпитања у слободном времену.	
Компетенције:	
Стицање знања о основама педагогије у процесу подучавања.	
Садржај предмета:	
Научно одређење педагогије. Појмови у педагогији (васпитање, образовање, настава, оспособљавање). Однос педагогије и других наука. Васпитање – специфичан процес и дјелатност, моћи и границе васпитања. Циљ и задаци васпитања. Основна подручја васпитања. Подручја реализације васпитања (еколошко, сексуално и здравствено васпитање). Основни фактори васпитања. Васпитни рад. Дидактика – теорија наставе. Динамика наставног процеса (планирање, реализација, евалуација). Самостално и интерактивно учење. Компетенције савременог наставника. Интеркултурално васпитање. Тема по избору студената: Социјални аспекти васпитања и њихова научна утемељеност/Васпитање у слободном времену.	
Методе наставе и савладавање градива:	
Настава се изводи у виду интерактивно заснованих и мултимедијски подржаних предавања, индивидуализованих и интерактивних студентских вјежби и отворених дискусија, презентација семинарских радова и критичког осврта на прочитану литературу, колоквијума, консултација и самосталног рада студента.	
Литература:	

1. Микановић, Б. и Јевтић, Б. (2015). *ПЕДАГОГИЈА – основна знања о васпитању*. Лакташи: Графомарк.
2. Микановић, Б. (2016). *Научни развој педагогије и подручја васпитања*. Лакташи: Графомарк.
3. Бранковић, Д., Илић, М. (2010). *Увод у педагогију и дидактику*. Бања Лука: Цомесграфика.
4. Трнавац, Н. и Ђорђевић, Ј. (1998). *Педагогија*. Београд: Научна књига.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	4	Усмени / Писмени	50	100
Колоквиј (и)	30			
Семинарски рад	16			

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: др Бране Микановић, ванредни професор

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
Студијски програм:	БАБИШТВО		

Назив предмета	ОСНОВЕ РАДИОЛОГИЈЕ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	обавезни	8.	1 П + 2 КЛВ (45)	3
Наставници и сарадници:	др Драган Стојанов, ванредни професор; др Слађана Петровић, ванредни професор; др Саша Вујновић, доцент			

Условљеност другим предметима	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Усвајање актуелних теоријских и практичних знања и вјештина из области здравствене његе у радиологији. Оспособљавање да се стечена знања примјене у пракси као и у научно истраживачком раду.

Исходи учења (стечена знања):
Након одсушаног колегија студент ће бити оспособљен да: спроводи здравствену његу у области интервентне и дијагностичке радиологије; дефинише и објасни различите радиолошке технике и њихову адекватну употребу; зна улогу медицинске сестре у извођењу дијагностичких и интервентних радиолошких процедура; разумије значај и важности мјера безбједности у извођењу различитих радиолошких процедура; идентификује и разумије предности и мане различитих радиолошких техника; идентификује најчешће болести и основне радиолошке алгоритме прегледа; стручно процијени стање, равноправно учествује у тиму за радиолошку дијагностику и интервенцију.

Компетенције:
Стицање знања о радиолошким методама и његова примјена у пракси.

Садржај предмета:
Здравствена њега у дијагностичкој и интервентној радиологији. Зрачење и заштита од зрачења. Основне технике прегледа у радиологији. Клиничка радиологија торакса, абдомена, уротракта, коштаног-зглобног система, централног нервног система и дојке. Неваскуларна интервентна радиологија. Васкуларна интервентна радиологија.

Методе наставе и савладавање градива:
Теоријска настава и вјежбе са активним учешћем студената, семинари, консултације и самосталан рад студента. Вјежбе ће се изводити на Заводу за клиничку радиологију УКЦ РС.

Литература:
1. Лукач, И., Шушчевић, Д. и сар. (2000). <i>Радиологија уџбеник за студенте медицине и стоматологије</i> . Нови Сад: Stylos.
2. Бошњакловић, П. и сар. (2009). <i>Практикум клиничке радиологије за студенте медицине</i> . Београд: Дата статус.

Облици провјере знања и оцјењивање:				
Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	4	Усмени / Писмени	50	100
Колоквиј (и)	26			

Семинарски рад	20		
Посебна назнака за предмет:			
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Саша Вујновић, доцент			

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВА	

Назив предмета	ПСИХОФИЗИЧКА ПРИПРЕМА ЗА ПОРОЂАЈ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	изборни	8.	1 П + 2 КЛВ (45)	3
Наставници и сарадници:	др Ненад Лучић, ванредни професор - шеф катедре; др Весна Ећим – Злојутро, редовни професор; др Јованић Небојша, редовни професор; др Ненад Бабић, редовни професор; др Сања Сибинчић, ванредни професор; др Бранка Чанчаревић – Ђајић, доцент; др Драгановић Драгица, доцент; мр Перендија Владимир, виши асистент; Александра Бабић, стручни сарадник; Сандра Радетић, стручни сарадник; Ољача Сандра, стручни сарадник; Кос Бранка, стручни сарадник;			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Стицање знања и вјештине из области акушерства у области здравствене заштите жене. Формирање лика медицинске сестре у области здравствене његе у акушерству, која показује знање о здравственом стању и болести пацијенткиње, доношењу исправних одлука приликом здравствене његе пацијенткиња и обезбијеђивање сигурности и приватности пацијенткиња. Утврђивање приоритета у здравственој њези пацијенткиња, ефикасна примјена методе лијечења, као и сарадња са медицинским тимом и породицом пацијенткиње.

Исходи учења (стечена знања):
Студент ће знати да примени знање у едукативно и здравствено–васпитном раду са пацијенткињама. Знати чувати професионалну тајну, усвојити професионално понашање.

Компетенције:
Клиничко оспособљавање у бабиштву.

Садржај предмета:
Дефиниција и основни појмови здравствене његе у акушерству. У оквиру теоретске наставе у акушерству се обрађују: Оспособљавање труднице за успјешан и безбједан порођај; Разговараонице и школе за труднице; Присуство особе од повјерења; Значај физичке кондиције; Вјежбе дисања; Усвајање знања о порођајним добрима; Контракције и напјање;

Методе наставе и савладавање градива:
Настава се изводи у облику предавања, вјежби, колоквијума и консултација. Вјежбе ће се изводити на Гинеколошко – акушерској клиници.

Литература:
1. Ећим – Злојутро Б., Лучић Н., Миличевић С., Вишекруна Љ. <i>Гинекологија и акушерство са здравственом његом</i> Бања Лука 2013.

Облици провјере знања и оцјењивање:				
Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Писмени/Усмени	50	100

Колоквији	45			
Семинарски радови				
Посебна назнака за предмет:				
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Ненад Лучић, вандредни професор				

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ		
	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ		
	ДОДИПЛОМСКИ СТУДИЈ		
	Студијски програм:	БАБИШТВО	

Назив предмета	ДОЈЕЊЕ И ЛАКТАЦИЈА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	изборни	8.	1 П + 2 КЛВ (45)	3
Наставници и сарадници:	Др Јелица Предојевић Самарцић, редовни професор; др Снежана Петровић-Тепић, доцент;			

Условљеност другим предметима	Облик условљености
Положени испити из претходне године студија.	Према правилима студирања на I циклусу студија.

Циљеви изучавања предмета:
Усвајање актуелних теоријских и практичних знања и вјештина из области здравствене његе у радиологији. Оспособљавање да се стечена знања примјене у пракси као и у научно истраживачком раду.

Исходи учења (стечена знања):
Након одсулшаног колегија студент ће стећи одређена знања из физиологије и патофизиологије као и знања из исхране новорођенчета;

Компетенције:
Стицање знања и вјештина о лактацији и дојењу и едукација породиља о начину исхране.

Садржај предмета:
Природна и вјештачка исхрана новорођенчета; Физиологија лактације; Састав мајчиног млијека; техника дојења; Контраиндикације за дојење; Дневне потребе дојиље; Предности природне у односу на вјештачку исхрану; Исхрана вјештачком формулом;

Методе наставе и савладавање градива:
Теоријска настава и вјежбе са активним учешћем студената, семинари, консултације и самосталан рад студента.

Литература:
1. Мардешић Д. Педијатрија. Загреб: 2002.

Облици провјере знања и оцјењивање:				
Предиспитне обавезе		Завршни испит		Укупно бодова
Присуство настави	5	Усмени / Писмени	50	100
Колоквиј (и)				
Семинарски рад	45			

Посебна назнака за предмет:
Име и презиме наставника који је припремио податке: др Јелица Предојевић-Самарцић, редовни професор